

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÄIN

HÖSTNUMMER

Pris 35öre

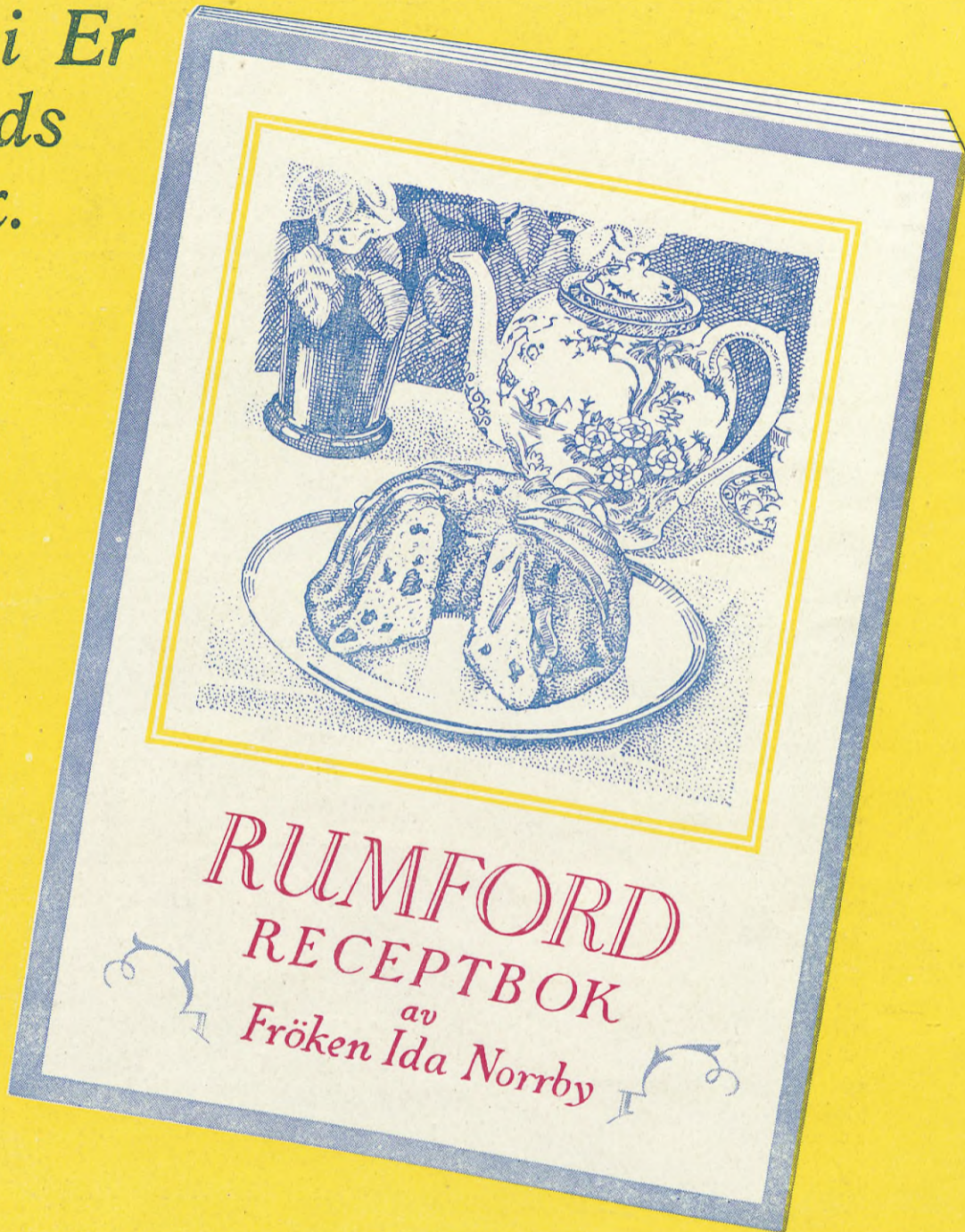
Beigitta Lillicrook

Låt oss få Eder adress!

— så sända vi Er gratis Rumfords nya receptbok.

Den innehåller 50 delikata bakrecept — många illustrerade — på matbröd, skorpor och kex, kaffibröd, mjuka kakor, småbröd, tårter och bakelser. Samtliga ha utarbetats och avprovats vid Fackskolan för Huslig Ekonomi i Uppsala. »Jag vågar därför hoppas», skriver skolans föreståndarinna, fröken Ida Norrby, i bokens förord, »att husmöderna skola betrakta Rumfords nya receptbok som en fullt tillförlitlig, efter svenska förhållanden och vanor väl anpassad hjälprede.»

Ifyll och insänd nedanstående kupong i öppet kuvert och boken är Er utan andra omkostnader härför än det 5-öres frimärke Ni sätter på kuvertet.

ALLA BAKVERKEN ingår Rumford bakpulver som jäsmedel. "Det är ett kraftigt, drygt, billigt och synnerligen pålitligt bakpulver", skriver fröken Norrby i sitt förord, "och därtill fullständigt fritt från bismak."

SE alltid till att Er bakpulverburk bär den röda etiketten med namnet Rumford! Tag Er till vara för mindervärdiga efterapningar!

Insänd kupongen i öppet kuvert åsatt 5-öres frimärke!

A.-B. Hugo Österberg
STOCKHOLM 16.

Var god sänd mig ett gratisexemplar av Rumfords nya, illustrerade receptbok.

Namn

Adress

MRS ANNE HARRISON,

född Coleman, maka till amerikanske ministern i Stockholm, med dottern Anne. — Det amerikanska ministerhemmet skildras i ord och bild på sid. 1000 i detta n:r. (Foto: Kapten P. Källgren)

Lanoja TVÅL
Skyddar, renar
och bevarar hyn

Det välgörande löddret
från Lanoja renar porerna
och gör huden fräiche och
vacker utan att irritera ens
den ömtåligaste hy.

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör.

GAHNS TVÅLAR
FÖRSTKLASSIGA

HÖSTLYCKA

En afton sjöng havet med djupare ton
än förut sin visa för hjärtan och stränder,
som stundom det sjunger, när vinden sig vänder. —
Vi väcktes ur gyllene, soliga ron
med undran: »Vad är det i rymden som händer?»

En varslande dimma i skymningen smög
från vidderna in över sovande staden
och viken med fria luftiga baden.
En kylande sälta med fläktarna flög
långt uppe i parkerna och esplanaden.

Väl voro de många, som aningen tydde,
att leende sommaren flugit förbi,
som hörde i mäsarnas ängslande skri
en varning om nalkande stormen, och flydde.
Vi dröjde och väntade, tacksamma, vi.

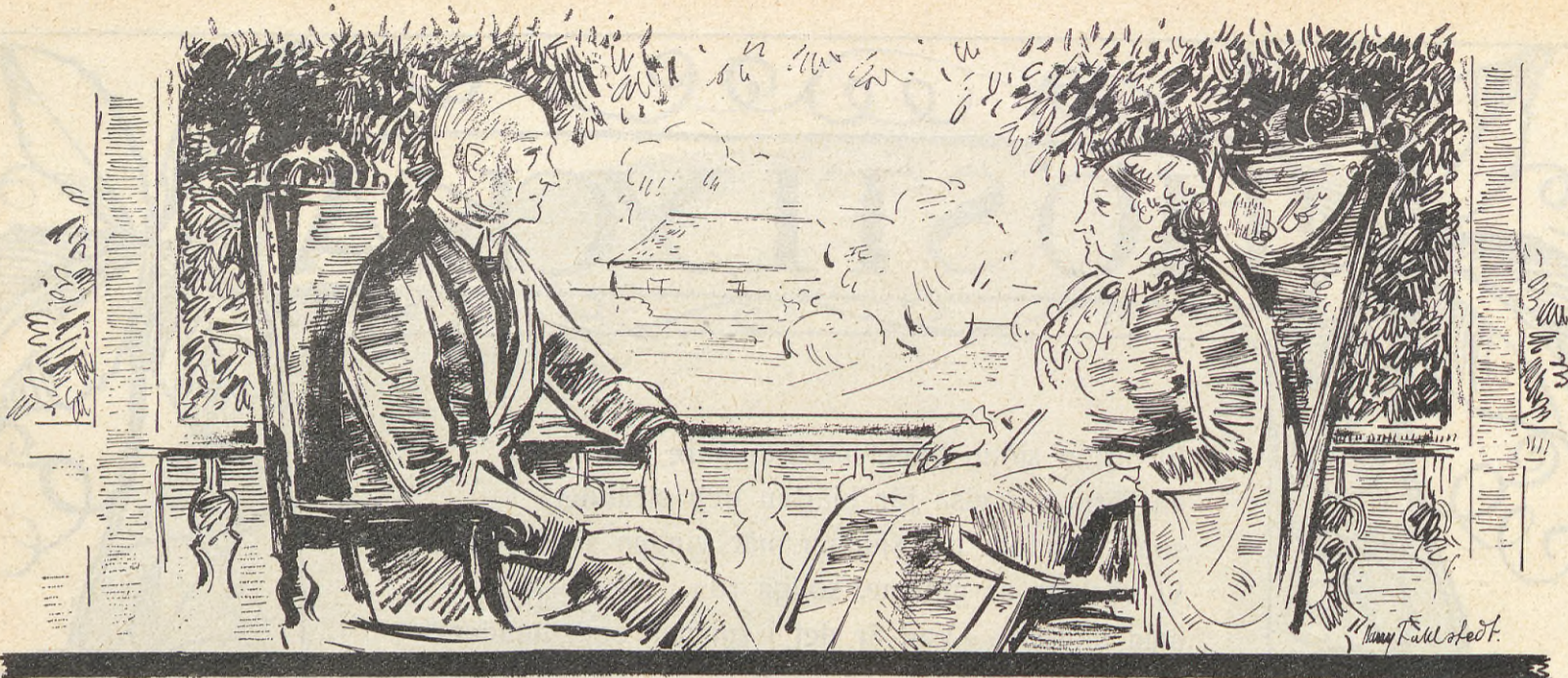
Nyss hade vi liksom förlorat varann
i skimrande glansen av sommarens himmel,
i sövande leda, i grande vimmel. —
Nu möttes vi åter, när höstsolen brann
en flammande morgon, bedårande grann.

En mäktig och strålande gudom oss förde
till yttersta udden av skummande vik —
På löjen och lekar var sommaren rik.
Men nu vid dess avsked vi klarare hörde
som *en* våra hjärtans och havets musik.

GUSTAF ULLMAN.

MAJA
SYNNE-
GREN

Seved Windelcrantz kärlek

Av Waldemar Swahn.

FEMTIO ÅR — JA, DET ÄR VERKLIGEN femtio år sedan, sade förre protokollssekreteraren i Ecklesiastikdepartementets Expedition, kammarjunkaren Seved Axel Windelcrantz, och hans blick sökte den stora tätklippta jasininbersån längst bort vid stenmuren.

Den lilla gumman, som satt mitt emot honom, nickade i takt med gungstolen, och även hennes blick gick till platsen för deras första möte.

Aftonens ljumma västanvind var fylld av samma doft som för ett halvsekel sedan och protokollssekreteraren satt och väntade på, att halta Larson skulle linka fram där borta från svinhuset, som han alltid brukade göra just då Lisa Moréns hand låg där varm och tvekade över det vita förklädet på den blekröda lingonklänningen.

Men plötsligt kom han ihåg vad han nyss sagt då onödigt högt, ja överhuvud taget ur alla synpunkter onödigt. Ty tiden hade icke haft något att betyda för honom. Och människorna hade aldrig intresserat honom — utom en enda. Sin mor minde han bara som ett kvidande bylte. Det var alltid nedrullade gardiner i hennes sängkammare, där det luktade kvävande kvalmigt av parfymer och medikament. En dag gingo gardinerna i höjden och fönsterna slogos upp på vid gavel. Då hade modern dött. Fadern åkte, så länge han kunde minnas, efter fyrspann, men brukade sitta i vagnen precis som om han velat skynda före hästarna. Han hade ständigt bråttom, men ändå uträttade han ingenting nyttigt. Hans favoritordspråk var »rätt skall vara rätt». Det piskade han in på drängarnas och torparnas ryggar utan att de av bastonaden fingo något intryck av att rättvisa skipats. Herren till Callerup ansåg sig ständigt bedragen. Och därför processade han med hela världen men fick sällan rätt — en-

ligt sin egen mening. Hans stora dumma näsa liknade då han blev ond en lösnäsa, som inte satt riktigt fast. Den svängde hit och dit och rodnade och bleknade ömsevis. Ännu då Seved Axel låg vid akademien brukade han smita in bakom närmaste dörr, när han hörde fadern nalkas, snörflande och småpratande och stötande i förstugans stengolv med sitt spanska rör, vilket hade en guldkrycka i form av en kvinnotorso och en doppsko som liknade en spjutspets. Då kammarherrn dött var Callerup, — det stora härliga Callerup som varit i släktens ägo i två hundra år — utsuget totalt.

Jörgen Windelcrantz hade kastat bort en förmögenhet utan att njuta av livet, äran eller makten. »Vad han gjort och ägt finns bara bevarat i domböckerna», sade gamle lagmannen och sköt upp det vita kräset mot hakan, sedan begravningsgästerna druckit upp kammarherrns sista årgångar av det gamla rhenska vin som brukade göra ögonlocken tunga, men sätta eld i blodet.

Seved Axel formligen flydde med resterna av sitt moderne från sitt barndomshem och sina fäders gård. Ja, han flydde — men aftonen innan stod han ännu en gång framför jasinhåcken. Men då kom icke flickan med groparna i kinderna och de skrattlystna ögonen. Och ändå var det bara henne han tänkt på de där åren han varit borta. Han hade gått dit som i sömnen och väntat, att hans längtan skulle viskat henne något i örat. Men prästgårdens dörr var stängd och höstvinden slet i trädens grenar och rasslade i bersåns spröda ris. Hon hade slagit ned ögonen och rodnat då hennes blick mött hans i kyrkan. Hade hon inte förstätt vad han tyst bett henne om? Nej — det hade hon tydligen icke.

Seved Axel Windelcrantz strök sig om

näsan, som han brukade, då han ville samla sig och sade med sin stillsamma röst, som sällan brukade möta en annans:

— Varför kom du icke?

Den lilla gumman, som suttit och sett på den länge torre mannen, vilken hon kom ihåg som en blyg yngling vars darande hand brukade söka efter hennes, spratt till och rättade förläget den vita mössan på sitt slättkammade prostinnehar.

— Vad menar Seved Axel?

— Varför kom du icke? upprepade han och hans torra stämman hade mjuknat. Jag längtade efter dig. Men du kom icke. Och jag gick bort ensam.

— Herre min Gud — inte visste jag — inte kunde jag tro, att det varit allvar. Seved Axel hade ju ingenting sagt.

De sista orden nästan viskade hon fram och hennes små bruna i fettvalkar inkrupna ögon sågo sig ängsligt omkring.

Den gamle juristen såg varken fettvalkarna, hennes lilla gummage och vårtan på vänstra sidan om den förut så fina lilla näsan. Han såg inte alls prostinnan Calander utan en ung flicka med juläppelröda kinder, ett solskensgnistrande hår, som alltid ville ramla ned i de skrattlystna ögonen och såg så ett par små varma, knubbiga solbrända händer.

— Inte visste jag, att man skulle säga något. Jag trodde det var tillräckligt.

— ... att man längtade, insköt den lilla gumman och skrattade till ett kort, förläget skratt.

Men protokollssekreteraren fortsatte med orubbat allvar:

— Jag trodde, att ditt hjärta kände mitt, ja, det trodde jag i min enfald. Jag hade aldrig haft någon att älska och jag visste så litet. Det var därför jag var så dum...

Herr Windelcrantz kastade en hastig blick mot den gamla bersån. Det blev tyst

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

ett par minuter. På avstånd hördes från skogen en taltrasts djupa kärleksmättade gurgling. Och en svart ladusvala svepte förbi som en tanke, omöjlig att fånga.

— Men det gjorde ingenting, fortsatte han. Jag förde dig ändå med mig, trots att du icke kom. Och du har aldrig lämnat mig. Nej, du har aldrig lämnat mig. Charlotte. Du har följt mig alla dessa år... Hur skulle jag annars kunnat leva — jag som var född ensam och aldrig brydde mig om någon annan än dig. Du har suttit mitt emot mig vid bordet i min mörka våning i Stockholm. Och jag behövde bara två ljus i kronan, ty ditt ansikte lyste upp rummet. Och sedan satt du bredvid mig, då jag arbetade, i din stol — som ingen annan fick sitta i — och jag hörde virknalet röra sig i det mjuka garnet, och jag kände din närhet så varm och trygg och ljuvlig. Och ibland lade du din hand på min axel och sade: Nu skall du inte sitta längre över de där dumma papperen utan nu gå vi ut och lukta på jasmინerna. Och så gingo vi ut hand i hand utan att bry oss om de likgiltiga människorna på stadsgatorna. Och vi gingo och gingo ända tills vi kommo till jasmინerna och då brukade du säga: »Det var jasmინerna och icke du som friade, Seved Axel!»

Och i den stunden ville jag icke byta med någon i hela världen.

Du kan aldrig tänka dig Charlo — du minns att jag kallade dig så, då vi voro unga — vad du varit för mig i alla tider. När jag någon gång var nedstämd över, att arbetet icke gick som det borde gå, tröstade du mig så där vänligt och moderligt som du brukade behandla de gamla gumorna som kommo till din far. Och då jag icke visste vad jag skulle göra i tvistiga fall, var det ständigt dina kloka råd som avgjorde saken. Då du sade gör så, så gjorde jag så, och det blev alltid rätt.

— Herre jisses, skrek den lilla prostinnan till och blev blossande röd, har Seved Axel blivit tokig!

Men herr Windelcrantz annars så trötta ögon stodo nu klara och strålade mot något som endast han såg. Och han hörde och såg gumman i gungstolen på prostens Calanders humleomvuxna veranda.

— Ja, när barnet kom, var du ännu vackrare och yngre än förut, Charlo, och jag började bli svartsjuk på gossen som bar mitt namn och så — ja så tog Gud honom.

— O, du min skapare! stönade den lilla prostinnan och slog ihop händerna, jag tror rakt...

Men den gamle protokollssekreteraren fortsatte med en röst, som allt mer ljusnade och mjuknade:

— Ja, så var du åter helt min och vi talade aldrig om barnet, vilket vi icke önskat oss. Det hade aldrig funnits, och du satt som förut leende och trygg i din stol och gav mig trygghetens vila. O, du kära, vad var du icke för mig och vad är du icke varje dag för mig. Du som aldrig kan åldras, hur gammal du än blir och du som aldrig kan dö för mig, därför att en barmhärtig Gud ordnat det så för mig — kanske bara för mig. Men ingen var heller så ensam som jag innan du då kom.

Den lilla gumman med vårtan på näsan och den vita mössan på sitt slätkammade

Arabiska morgnar.

*Ett mummel stiger mot Mekka
från millioner män.
Mohammeds tjänare sträcka
i arla morgonen
sin vigda bönematta.
Sin tro så högt de skatta,
de leva och dö för den.*

*Det är stort att se dem dyrka
sin gud var morgon klar.
De hava all världen till kyrka,
en kyrka underbar.
De buga sig de bedja,
de bilda en enda kedja
från Verde till Indien.*

ESKIL EDÉN.

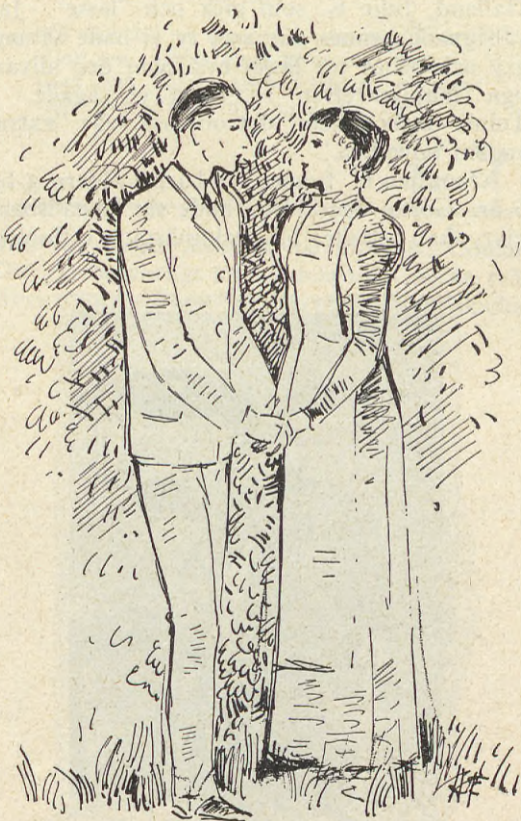
hår satte händerna för sitt ansikte och vaggade fram och tillbaka, medan hon stönade:

— Herre Jesus, Herre Jesus — vad har jag gjort, jag förstår ackurat ingenting av det här...

Då vaknade Seved Axel till verkligheten och han satt en stund och stirrade på prostinnan Calander som om hon kommit och intagit en annans plats utan att han märkt det.

Plötsligt började tårarna sippra ned som stora klara fettpärlor från den gamlas ögon, där häpnad, förskräckelse och länge sedan glömda minnens vemod trängdes i besynnerlig förvirring.

— Stackars Seved Axel, som inte fick det i livet, som han ville det utan har måst gå och dras med en inbillningsmänniska. Men det kanske var lika bra och så vackert Seved Axel känt alltihop. Det trodde jag aldrig om honom — det säger jag uppriktigt. Men att det skulle vara jag, den där genomrara människan, det kan jag inte begripa. Calander brukar säga, att jag inte är så god att tas med ibland — gumman har sitt eget humör, säger han. Och det han nog ha rätt uti. Men inte är det rätt att tala om det här för honom — han skulle tro att Seved Axel blivit tokig.

— vid jasmínhäcken —

Protokollssekreteraren stelnade till ju mer hans enda kärlek pladdrade på. Ett pinat uttryck låg som ett enda moln över hans panna och försvann icke förrän hans blick åter vandrade tillbaka till jasmínhäcken, kring vilken sommaraftonens milda skuggor började lägga sig. Mekaniskt flyttade han handskarna från den ena handen till den andra, liksom han lyssnat till en fjärran uppbrottsorder men i det längsta tvekat att bryta upp. När prostinnan hörde att det började slamras med koppar inne i salen, torkade hon hastigt bort tårarna, satte mössan rätt och frågade vänligt:

— Seved Axel stannar väl till teet?

Hon fick upprepa sin fråga ett par gånger innan han svarade:

— Nej tack, nej tack så mycket — min vagn väntar nere vid gästgivargården.

— Men Calander skulle nog tycka att det vore roligt få träffa kammarherrns son — det var kammarherrn som gav honom medel att studera vid universitetet, och han och far var ense om, att jag skulle stanna i prostgården, där jag var född och gifta mig med Calander.

— Ja så, det var min far som — arrangerade det där. Också det! mumlade han.

Charlotte Calander såg åter hjälplöst på sin forne beundrare. Hon förstod varken det ena eller det andra. Hennes praktiska husmorshjärna hade för länge sedan jagat bort ungdomsdramatikens skrämmande minnen. För henne var varje ålder ett avgränsat helt och hon tillät sig aldrig att drömmande vandra från de hågkomsternas gemak hon en gång lämnat. Nu hade någon kommit och påmint henne om ett ungdomsvärmeri som i femtio år legat begravet under tjocka lager av solid erfarenhet, sex barnsängars vedermödor och ett i övrigt händelseöst livs torra enahanda. Hon kände sig mera upprörd än röd och mera vemodigt än ömt stämd. Hon visste knapast själv, om hon någonsin älskat denne man, för vilken hon sig ovetande betytt så mycket. Men hon tröstade sitt hjärta med, att hon icke gjort honom orätt, och hon var en smula stolt över, att den där inbillningsmänniskan som den stackars Seved Axel levde med, bar hennes ungdoms drag utan att det ändå behövde vara just hon.

Hennes lilla runda ansikte lyste också av vänlighet, och tårarna glittrade i hennes ögon då herr Windelcrantz reste sig och räckte henne sin hand till avsked.

— Farväl, sade han enkelt, och tack för att jag fått sitta här och prata så länge och ännu en gång i livet skåda ett kärt ställe och kära platser inom detta ställe... Nu far jag hem. Hon väntar mig.

Protokollssekreteraren bugade sig djupt och konventionellt och tryckte en kyss på den lilla feta handen, som icke längre var så mjuk och vars fingrar voro sträva av nålstyggn och bärrensning.

Sedan gick han långsamt ned för trappan och uppslukades av mörkret.

Prostinnan Calander stod länge kvar och lyssnade till de bortdöende stegen på sandgården.

När hon gick in för att lägga på teet kastade hon en skygg blick på jasmინbersån och mumlade:

— Aldrig hade jag trott, att jag skulle få vara med i en roman!

MINIATYRSPARKASSEBOKEN HÄRVANS HEMFÄRGER

En praktisk nyhet för damväskan.

A.-B. GÖTEBORGS BANK

lämpa sig även utmärkt

för kallvattensfärgning.

TVÅ SMÅ "RUSSLANDSMAMSEL-

NÄR ZAKARIAS TOPELIUS DÖTTRAR BEDREVO BOKLIGA

Toini Topelius.

Zakarias Topelius.

Fru Emelie Topelius.

Eva Topelius.

DEN 18 OKTOBER 1871 STODO TVÅ unga flickor från Finland för första gången i sitt liv på Skeppsbron i Stockholm, oroligt bevakande sitt resgods på samma gång de häpnade inför slottet och tjusades av Gustaf III. Vi hade haft en kuslig natt på Ålandshav. Gamla "Svea" rullade hejdlöst och släppte in störsjöarna genom ventilen, så både lektyr och konfektaskar voro genomblöta. Kallt var det också i hytten, vi lågo fullklädda, så det var förlåtligt att denna natt i dagboken fick betyget: "orolig natt". Vår alltid skrivande pappa hade naturligtvis försett oss med dagböcker. Min lämnar i noggrannhet intet övrigt att önska, men så mycket mer i bestående intresse — tyvärr! Vi voro ett par nysskonfirmerade småflickor på 16 och 17 år, späda och gröna i alla avseenden.

Ändamålet med resan? Att få pröva och lära något utanför eget hem och stad och land. Stockholm stod alltså för oss i Finland som *huvudstaden*, historiskt och kulturellt, men om vår lille far, som han skämtsam uppgav, avsåg att vi skulle bli fenomaner av denna kur, så missräknade han sig. Det faktiska ändamålet var att förkovra oss i språk, franska och engelska, spela piano, måla och sjunga.

"Svea" hade lagt till vid Beckholmen för kolerakarantän, och passagerarna fraktades till staden på en liten ångslup. Vid framkomsten trängde sig en gubbe ur hopen och frågade högt: — Är här två mamseller från Russland? Inte utan motvilja antogo vi denna beteckning, men lugnades fullständigt när gubben presenterade sig som portvakten i Kammakargatan 37 och, pekande på en täckvagn, sade att där väntade lektorn och fru Göransson, i vilkas hem vi skulle tillbringa vintern.

De första veckorna i den nya omgivningen blevo upptagna med visiter hos föräldrarnas släkt och gamla vänner, uppgörelser om lektioner, brev hem och saknadstårar alla kvällar. Till vår lycka lärde vi oss snart att både respektera och hålla av tant G. Hon hade släkt i Finland, som också vi kände. Gamle bergshauptman T., hennes far och hans hu-

Fru Eva Topelius-Acke, dotter till Zakarias Topelius och änka efter den svenske konstnären J. A. G. Acke, ger oss här en intressant och roande krönika från 70-talets Stockholm och en vintersäsong där, sådan den nedtecknats i fru Ackes dagbok, då hon som flicka tillbringade en vinter i Stockholm för att — som unga flickor brukade även på den tiden — i ny omgivning bedriva studier och fullborda sin uppfostran.

stru, bodde nu i Stockholm. Den senare talade ännu efter 50 år i Sverige sitt oförfälskade Brahestadsmål. De bodde i ett gammaldags hem vid Brunngatan, med två ståtliga döttrar och, denna vinter en dotterdotter från Halland, Julie K. som gick och "läste". Jag välsignade hennes därvaro, ty vi hade samma gry och behov att läska oss inom den allvarliga familjekretsen så långt vi vågade. I Toinis dagbok heter det om oss två: "extravagant odygdiga."

I familjen G. funnos tre barn i åldern 3 till 6 år. Gösta, den äldsta, hade sin levnadsbana klar, han skulle bli vaktmästare i Zoolog.

Gösta Göransson vid 3 års ålder.

Museet i Kungsbacken och gjorde ingenting annat än ritade djur, mest giraffer. Men för de levande djuren hyste han en särdeles stor skräck. Kom en tant, åtföljd av en knähund i tamburen, vips kröp zoologen upp på matbordet.

Vårt rum uppe vid Kammakaregatan mot nordväst hade en i Stockholm oväntad utsikt över en stor svart åker och 5 väderkvarnar. Hur sällan livet i förväg pekar på våra öden! Här mötte jag dagligen på Rörstrandsgatan de små sjökadetterna. De voro min förtjusning, men icke anade jag att min blivande sväger var bland dem och att skolpojken, som traskade bredvid honom på väg från Bergianska trädgården — som då låg vid Karlbergsallén — var *mitt* öde!

Dagordningen var hos familjen G. enformigt densamma. Kl. 9 kaffe med smörgåsar och mesost, kl. ½ 4 middag: två rätter, ofta mjölk och bröd som den andra, kl. 9 te med smörgås och skorpor. Varannan lördag köptes en renstek och finskt bondsmör på Hötorget. Några konditoribesök i veckan fingo utfylla matsedeln när vår aptit blev för frisk. Då vi ofta voro hos familjen H. vid Hornsgatan 29 — fru H. var vår mors kusin — och det till middag bjöds fyra lukulliska anrättningar, frågade den välvilliga hufadern med en glimt i ögat: — Hur står det till med herr Landelius idag? Landelius konditori i Storkyrkobrinken var redan då en eftersökt plats för alla små läckerommar.

Familjen G. var varmt religiös, nästan puritansk kyrklig och levde ytterst indraget. Morgonbön förekom alla dagar, och i kyrkan gick man var söndag. Jag kunde snart sätta en ära i att ha varit i *alla* Stockholms församlingskyrkor. Men intet tvång lades på våra teater- och konsertbesök under veckan, heller intet missnöje med de många balerna, som vintern medförde. Lektor G. gjorde dock sitt för att vi skulle trivas hemma om kvällarna. Och det gjorde vi, sutto snällt med handarbete medan han läste högt, gärna danska och norska. Men "Adam Homo" av Paludan Müller, religionsfilosofi på vers! Då fanns det nog somliga, som inte kunde följa med. Inge-

De idealiska
heminstrumenten
Flyglar & Pianinon

Ensamförsäljare:
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
KONSERTHUSET
STOCKHOLM

FYRTORNETS KONSERVER

För säsongen inlagda
GRÖNSAKSKONSERVER
såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i högfina kvaliteter rekommenderas.

LER" PÅ STOCKHOLMSVISIT

STUDIER OCH SÄLLSKAPLIGA I 70-TALET'S STOCKHOLM.

manns "Landsbybörnene" i 4 delar roade oss mer.

Min syster Toini hade en vacker, mjuk mezzosopranstämma, fullkomligt i harmoni med hennes temperament i moll. Den skulle nu utbildas hos mamsell Ellen Bergman, och jag fick mina pianolektioner hos mamsell Eugenie Classon, båda lärarinnor vid musikakademien och båda av en kortklippt, "emanciperad typ". Vi hyrde piano hos Mankell och övade flitigt våra skalor, den ena med fingrarna, den andra med strupen, i vårt fridlysta rum. Musiklektionerna kostade 2 kr. timmen. Teckning och måleri hos mamsell Brandt, 5 tr. upp vid Gamla Brogatan, kostade 25 kr. pr kurs, tre månader, två förmiddagar i veckan.

De prov, som ännu föreligga, visa vilken erbarmelig dilettantism, som den tiden bestods "unga damer". Man fick rita av landskapslitografier och måla av gummans akademi-studier. Jag vågar säga att de bästa lektionerna denna vinter gavs hos parisiskan m:me Hesselgren. Hon tog en med storm från första stunden. Hon hade ett sätt att få oss att prata, som tog bort all blyghet. Vi måste referera vår teaterpjäs, vi sett och den balkonversation vi fört, och det skrattades ogenerat, icke minst åt madames försök att tala svenska.

Hon ville en dag ha morötter till dinern, kom ut i köket och sade till jungfrun: — Carottes, Minå! Mina gick ut och köpte en vit porslinskarott. — Ah, non, Minå, sade madame och visade på någonting rött i köket: — Carottes, Minå! Efter detta kom Mina hem med en röd lerskål. Då blev madame förtvivlad och måste själv ut med Minå till grönsakshandeln och peka på morötterna.

"Rosen i posten och Rosen i skogen", de båda generaldirektörerna, visade Zacharias Topelius' döttrar mycken vänlighet. Den förre, Finlandsfödd, införde oss på "Norrlandsgillet's" stora årsbal i Hôtel Phoenix, minnesvärd icke allenast som vår första "stora bal", utan ock emedan jag där dansade av mig min ena sko. Den åkte vidare över hela det glatta golvet. Händelsen uttolkades som en spådom att jag skulle "stanna i Stockholm", vilket ju lät lovande.

Vid detta tillfälle gjorde vi många goda bekantskaper, t. ex. fru Kempe, född Franzén, och hennes två "vackra, vackra döttrar", som det hette i de beskrivande breven hem. Vidare fröknarna Ida och Lilli Nordström, riksarkivariens döttrar m. fl. Den sista av familjen Nordström, fröken Ida, bortgick vid 96 års ålder 1926, minnesgod och glad att se mig i det sista. Med vår älskade fars namn gled vi lyckligen in bland de mest värdefulla och oförgätliga människor.

Hos Nordströms, som i 40 år bebodde samma våning, Drottninggatan 88, hos familjen H. och hos Albert Bonniers hade vi vår bästa trevnad. Med dem följde vi på Operan och konserter. Erik Bøgh roade oss och hela Stockholm på stora Börssalen, fylld till sista plats, med "det mest intressante av allt", och det var Forelskelse och Elskov. Toini blev snart alldeles förälskad i fru Michaeli och lyckades göra hennes personliga bekantskap. Jag hade visst bränt ut teaterflamman i Häl-singsfors för Frithiof Raä och kände nu ingen-

Fru Eva Topelius-Acke fogar till sin arikel en dikt, som hennes far Zakarias Topelius, skrivit till hennes ära:

Till min Eva Maja

den 4 September 1871.

*Sof, Maja lilla,
Vädret är stilla,
Skyarna spilla
Rosenfärg.
Regnet ej sköljer,
Stormen ej följer,
Dimman ej döljer
Toföns berg.*

*Än ha svalans ungar ej uppvaknat,
Än har Claras papiljott ej raknat,
Än har Pontus ej sin Maja saknat:
Sof, lilla Maja, i morgonens guld!*

*Sof! Tiden rymmer.
Intet bekymmer
Bittida skymmer
Ögats glans.
Sexton förflutna
Solskensbegjutna
Vårar stå knutna
Nu i krans.*

*O, hur lycklig är ej gamla pappa,
Att se våren le i höstens kappa
Och sin yngsta blomma nu få klappa,
Frisk som en tufva i morgonens dagg!*

*Upp, lilla Eva,
Upp med en vesva,
Upp nu att refva
Sexton år!
Upp, till att fånga
Morgonens ånga,
Ungdomens långa
Sköna vår!*

*Må han bli så lugn som morgonstunden,
Klar som solens sken på gröna lunden,
Glad som Toföns vackra väg på grunden!
Lilla min Eva, Gud signe din vår!*

Z. T.

ting för förste älskaren på Operan: Ödman. Det var besvärligt att komma till Operan från Övre Norr. Först skulle portvakten skickas

Fru Michaeli som Nattens drottning i "Trollflöjten".

till hyrkuskverket att beställa vagn, sedan hände att den väntade vagnen uteblev och att man efter en nervös väntan i sista stunden fick flänga av till fots i vinterslasket hela den långa Drottninggatan till Operan eller Börsen.

Våra resor till Hornsgatan, familjen H., stå som de allra käraste nöjen. Tant Louise var det vackraste och snällaste man kunde drömma sig. Hon var mycket musikalisk och hade utgivit flera sånger, dem Toini nu sjöng till hennes ackompanjemang. Farbror H. hade namn om sig att vara en riktig hustru. Han var en något moderniserad upplaga av den gamla bruksherran på Aspa, vilken Heidenstam gjort odödlig. Onekligen var han hård mot sina snälla flickor, men mot befara-de mågar allra värst. Alla stodo vi väntande utanför dörren tills matsalsklockan slog 4 och middagen var serverad. En gång hände det att den av flickorna som hade hushållsveckan, glömt nycklarna framme i sitt rum. Vi voro tillsammans på en matiné å Börsen, då hon plötsligen, som slagen av åsken, kom ihåg detta. — Jag måste hem ögonblickligen, innan pappa hittar dem, viskade hon. Och med stort besvär för alla andra trängde hon sig mitt under konserten förbi de fullpackade bänkarna ut och hem.

29 Hornsgatan sträckte sig den tiden ända fram till Adolf Fredriks torg med en härlig trädgård, kastanjer, fruktträd och ett litet växthus. I vårkvällarna spelade vi krocket, drucko saft och vatten vid det gamla stenbrottet och togo ibland en långpromenad utefter Hornsgatan fram till Swedenborgs lusthus. Gösta Leffler och hans syster Anne Charlotte voro ibland med. Mig föreföll hon ovanligt sträv och manhaftig. För oss, som skulle bort ända till norra Norr beställdes alltid hyrvagn på kvällen, och betjänten Olson följde med på kuskbocken, tillsagd att konvo-jera damerna uppför trapporna ända fram till tamburdörren.

Nu är 29:ans trädgård borta och ersatt av tre väldiga hyrespalats.

Hos Bonniers uppträdde vi regelbundet en gång i månaden för att lyfta pengar av den snälle farbror Albert i kontoret Mäster Samuelsgatan. Det var 250 kr. till vivret och åtskilligt däröver till lektioner, nöjen och kläder. Jag ser ännu tydligt de små mamsellerna "från Russland" spatsera arm i arm Drottninggatan fram, iklädda långa grå vinterpale-tåer, garnerade med grått krimskinn och likadana skinnmössor. Det satt hårt åt innan vi i breven hem lyckades övertyga om nödvändigheten av svarta kläder, "promenaddräkter, sådana som flickorna H. och alla andra ha." Det gick. Men noggranna räkenskaper fordrades, dock mer av pedagogiska än ekonomiska hänsyn. Sedan isen lagt sig i skärgården gick all post till och från Finalnd över Petersburg. Breven voro ofta 2 veckor gamla, o, så efter-längtade, kära och fyllda av förmaningar, inte så mycket rörande sparsamhet, den överläts åt vår barnsliga anspråkslöshet, men om balan-sen mellan arbete och förströelser. Jag smälte för var gång i tårar av botfärdighet.

Farbror Albert Bonnier var "vår verkligt snälla beskyddare" hela vintern, säga breven. Vid avskedet på våren gav han oss guldur till

CAP
Kejsarnougat

Förnämsta nougatchoklad
i 10- och 15-öres-bitar.

minne av Stockholm, vilket naturligtvis var sagolikt roligt att komma hem med.

De unga barnen hos Bonniers imponerade kolossalt på oss, oerfarna barn, genom sin på alla områden visade överlägsenhet, bestyrkt med tvärsäkra domar. Vi kände oss underlägsna, dock icke förkrossade, utan trivdes bra med dem. Men pojken Karl Otto betraktade jag som något av det mest ohängda jag kunde tänka mig. Sedan har ett helt långt liv i ogrundlad vänskap jävat detta hårda omdöme.

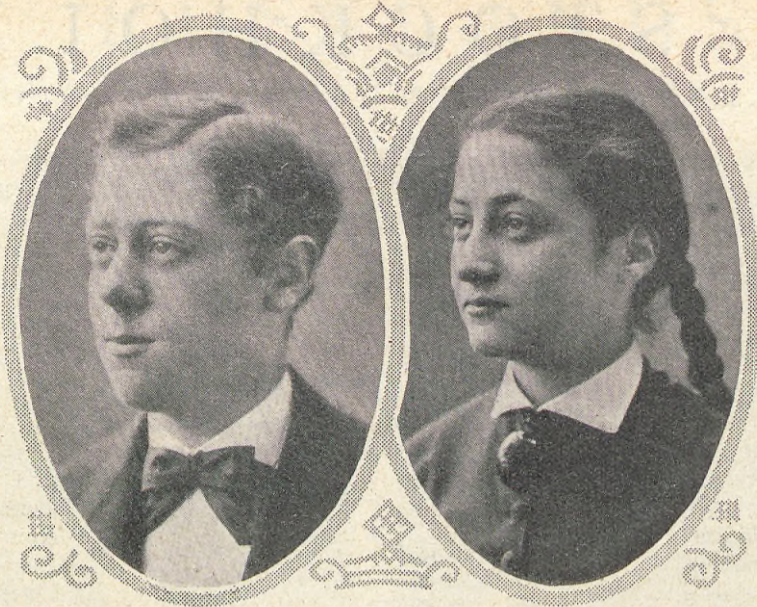
Det var klart att vi gjorde våra små iakttagelser rörande olikheten i sällskapstönen här och hemma i Hälsingfors. Här kändes mer av tradition, etikett och kruserlighet. Frökenreformen t. ex. var ännu endast halvvägs genomförd, de äldre ofrälse kallades allmänt *mamsell* och så även de unga uppträdande damerna vid teatern. Och bruket att inte säga *du*, utan upprepa namnet, också de närmaste egna emellan, föreföll oss högst egendomligt. En mor eller far sade icke *du* till sitt lilla barn, två systrar upprepade ideligen namnet, om än aldrig så långt. — Hittar inte Anne Charlotte, Anne Charlotte skall bara gå rakt fram tills Anne Charlotte... o. s. v.

Vi funno Stockholmsbalerna på något vis mer tunga och tvungna, rent av *tråkigare* än danserna vi varit med på i Hälsingfors. Konversationen var det betungande. Den började för vår del obönhörligt med: — Är fröken Topelius besläktad med skalden Zacharias Topelius? Och efter svaret följde nästan alltid: Vintergatan! Fältskärens berättelser! En ung man häpnade till den grad, att han frampressade följande blomster: — Då är väl även fröken genomträngd av den poetiska doft, som strömmar ut från honom? Detta kom med i balbeskrivningen dit hem och roade oerhört Z. T.

Här dansade man hela valsen med samma kavaljer. Hemma kastades vi i de s. k. "slängdanserna", vals och polka, från den ena till den andra; man smålog blott och flämtade och slapp all konversation. Det lilla ryska inslaget där, för övrigt inte uppskattat, satte dock *chic* på en bal. Kunde man se något så hetsande vackert, som den ryska mazurkan, dansad i uniform med klirrande sporrar! Bara Glinkas musik satte takt i fötterna med det samma. Här var roligt att lära sig "gammal vals" och den sirliga *lanciern*, som icke dansades hos oss, men det var egentligen stelt, det hela och man visade dålig smak i toaletterna, tyckte vi.

Att herrarna voro vackrare och säkrare kavaljerer än våra därhemma, det var odisputabelt. I en familj, släkt med fru G., fanns en ung son, medicine kandidat, som var så *gudasön*, att vi aldrig hade sett något så vackert i herrväg, och det började redan ta eld i två unga hjärtan. Då se vi en kväll idealet taga emot en snusbjudning av sin pappa och framdraga en eldröd sidenduk ur sin egen ficka. Pritschi! Och hjärtat, det ena som det andra, kallnade av för evigt.

Efter en mycket rolig och — som jag tror — även ganska utvecklande vinter i Stockholm, kom så slutklämmen, promotionen i Uppsala. Tant G., hemmastadd i Uppsala, och

Karl Otto Bonnier.

Eva Bonnier.

Till prins Gustafs stad!

Vill Ni se Uppsala? — Idun anordnar sällskapsresa till den eviga ungdomens stad.

Eldhs staty: prins Gustaf.

Uppsala är den svenska staden för dagen. Men fastän Ni bor i Stockholm, så nära den mångbesjungna staden vid Fyris kanske Ni ändå aldrig har varit där, eller hur? Idun förmodar att många av våra läsarinor höra till dem, som ej besökt Uppsala, men gärna skulle vilja fara dit vid lämpligt tillfälle, särskilt nu strax efter universitetsjubileet, då Uppsala-minnena äro aktuella. Idun anordnar därför för sina läsarinor en *sällskapsresa till Uppsala, söndagen den 2 oktober*. Som ciceron i Uppsala har Idun förvärvat docenten H. Cornell. Han kommer att föra färdtagarna omkring bland stadens sevärdheter: Domkyrkan, Slottet, Universitetet, stadens minnesmärken och andra bemärkta platser och för dem, som vilja, är tillfälle berett att besöka även Gamla Uppsala. Under docenten Cornells sakkunniga ledning komma färdtagarna att få göra den bästa tänkbara bekantskap med Uppsala. Färdledare medföljer även från Idun.

Resan företages — om tillräckligt antal deltagare, minst 25 st., anmäla sig — *söndagen den 2 okt. med tåg kl. 10 fm.* från Stockholms Central och återfärd från Uppsala *kl. 17.55*. Inga andra kostnader än biljetten tur och retur kr. 5:50 samt ev. bil- el. bussavgift inom Uppsala. Anmälningar — med namn och adr. — om deltagande ställes skriftligen eller per tel. till Iduns redaktion, där övriga detaljupplysningar kunna inhämtas, före kl. 12 midd., lördagen den 1 okt. Hjärtligt välkomna till en som vi hoppas lärörök och angenäm söndagsutflykt!

Julie K. följde med. Vi bodde hos en gammal fru Troil, Annerstedtarnes moster, en söt och rar gumma. Vår snälla mamma hade skickat oss nya vita, prickiga musslinsklädningar med ljusblå skärp. Vid själva promotionsbalen hade man ju *gazevepeur* eller *tarlatan* (som det kallades här) som alla andra och den blev som alla andra sliten i trasor. Redan första natten *serenad*. Vi väcktes ljuvligen av Vad blixtnur sköldmöns öga, varpå följde Till skogs en liten fågel flög, Till Österland och Näckens polska, hela programmet. Tant G. kröp fram till fönstret med ljus.

Promotionsakten i domkyrkan, därpå promenad i Botaniska trädgården med en titt in i växthuset, där magistrarna haft sin middag och Svedelius, promotor, ännu stod kvar och höll tal. Balen följande kväll i Stockholms nations hus blev en verklig ungdomsdans. Ordet "*flirt*" var inte uppfunnet eller ens påtänkt den tiden. Man skrev om en herre, som var särskilt artig och ofta till hands, att han var "innerligt snäll". Jag undrar vilken ungdom i våra dagar skulle ta detta som *beröm!*

I morgonsolens glans trippade man hem från balerna med ömmande fötter på Uppsala kända stenkullriga gator, trött men lycksalig och följd av hyggliga frackklädda docenter. Allt hade på de unga flickorna gjort det beräknade intrycket: "minne för livet".

Ännu återstod "gamla Uppsala" med Högarne och mjödet i horn. Vi åkte ut i 4 vagnar och stormade i kapp uppför "högen". Det var mycket lustigt för de andra när jag lyckades få mjödet över hela ansiktet.

Det led nu med obönhörlig fart mot de sista dagarna av vår Stockholmsvistelse. Vår lilla mamma kom för att hämta oss. Hon var åtföljd av en hel tropp kära släktingar från Nykarleby, som skulle till Marstrand, och vi förde dem nu som ivriga ciceroner, till alla våra stora intressen, lustparkerna, slotten och Nationalmuseum. Där fångslades de mest av Gustaf Adolfs häst och Gustaf III:s sönderskjutna kläder på nedra botten och av Rosens nyss inköpta Erik XIV där uppe. — Tänk, den har kostat 5,500 kr.!

Med vår mamma voro vi ute vid Vårbykälla vid Mälaren, hos teaterdirektör Edvard Stjernströms, föräldrarnas goda vänner sedan deras Helsingforsteaterperiod. Sjärnström gav ju den första Gustaf Adolf i "Regina von Emmeritz". Villan, som jag tror hade tillhört Curman eller Montelius, med säkerhet i alla fall en arkeolog, gav ett pampigt vikingaintryck både innan och utanpå. Väggar och tak i Höganloftsalen voro sirade med visa valspråk. Ett kan jag ännu minnas: "All framgång ligger i att börja och att åter börja om igen."

— Då blir man ju aldrig färdig, menade jag.
— Nej, man blir aldrig färdig, svarade Stjernström.

Jag vred mina händer (i dagboken) över de mörka utsikterna att kanske "aldrig, aldrig mer" få komma till det älskade Stockholm. Onödigt sorg. Jag kom många gånger. Och den som skrev detta har sedan levat nära 40 år som medborgarinna i det lyckliga landet.

EVA TOPELIUS-ACKE.

Drick **Champis**

RING bryggerier och vattenfabriker.

Överallt —
men begär
det kallt!

H. Maj: t Konungens hovlev.

Naturligt alkaliskt
RAMLÖSA-VATTEN

Tappat direkt från källan.

Förnämsta bords- och hälsovatten.

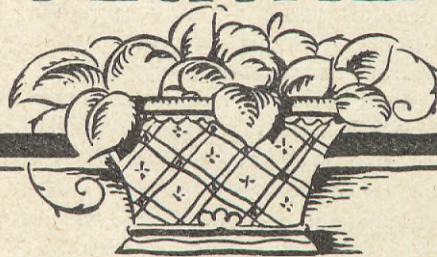
Erhålles överallt i vårt land.

H. K. H. Kronprinsens hovlev.

IDUNS JUBILEUMS-ARTIKLAR

VART BÖR HON VÄNDA SIG? DETTA samtal på min telefon upprepar sig regelbundet med några månaders mellanrum — den påringande är visserligen inte densamma, men frågan är sig lik:

"Hör du — du som känner så många vid teatern — ge mig ett råd!"

"Gärna!"

"Min syster (broder, kusin, syssling, brylling — eller möjligen bara väninna) har en dotter, som inte vill släppa sin fixa idé att hon vill till teatern. Säg mig nu, till vilken lärare skall hon vända sig, för att det skall bli något av henne?"

"Hurudan är flickans karaktär?"

"Karaktär? Hon har tagit studenten . . ."

"Nej, hennes personliga egenskaper menar jag?"

"Ja, hon ser bra ut . . ."

"Nej — nej —, vad har hon för *inre* egenskaper?"

"Det vet jag inte — så mycket känner jag henne inte!"

— Känner hon sig själv då — den där unga flickan som vill till teatern? Har hon provat annat hos sig själv än sitt ansikte i olika belysningar och sin stämma i en dikt av Selander på någon kamratfest i skolan?

Har hon tagit sig själv i kragen och ransakat hjärtan och njurar för att komma till klarhet om huruvida hon passar vid teatern?

Ty framgång på den banan beror framför allt på de själiska egenskaperna. Detta låter som en paradox — och är det kanske också! Utan "utförsåvor" — i det här fallet en stark klangfull stämma och ett lämpligt yttre, hellre uttrycksfullt än allt för vackert — och en stark dramatisk begåvning, kan ju de bästa uppsåt inte leda till något resultat. Men det är den friska viljan och den fasta energin, själens drivande egenskaper, som avgöra framgången.

Det gäller först och främst att träna dessa "utförsåvor". Det kan aldrig läggas nog stor vikt vid utbildandet av stämband och talmuskulatur, varvid sångstudier — även om sångrösten är obetydlig — är av allra största betydelse.

Kroppen kan aldrig få nog av träning genom gymnastik, dans och plastik, den måste läras att ögonblickligen lyda impulser och att kunna rätta sig efter "stilen", att t. ex. icke i en fiskbensnörd kostym stå och slöhänga med modärn brist på hållning. Dessutom skall den vara så tränad, att den utan svårighet kan förbli länge i krävande och tröttsamma ställningar. Minnet skall uppövas, allmänbildande studier bedrivs med flit — ty vilka historiska och humanistiska områden måste inte en scenisk artist känna till! Under allt detta

Den teaterbitna.

Av

Olga Raphael Linden

Hur många unga flickor drömma inte om att gå till teatern? Eller rättare finns det någon enda ung flicka, som inte någon gång haft teaterverm? Vad den teaterbitna har att vänta och vilka egenskaper hon bör besitta för att nå framgång, därom gör den kända skådespelerskan fru Olga Raphael-Linden några kloka och vägledande erinringar i sin jubileumsartikel.

måste hälsan vårdas och förkovras, ty utan stark hälsa kommer man inte långt i ett så ansträngande yrke.

Men under alla dessa studier måste "den teaterbitna" hålla ett vaket öga på sitt eget *inre* och fostra sig själv med samma stränghet som de lärare, vilka utbildade hennes "utförsåvor", ty som sagt — utan järnhård självtuktan, som håller tillbaka de för skådespelargärningen mindre lämpliga egenskaperna, kan ingen framgång vinnas.

En ung själ kan aldrig befinna sig i ett lyckligare tillstånd, än när den genomgår de första studieåren av en konstnärlig bana — vilken denna bana än är. Må vara att dessa år äro förenade med umbäranden för kroppens vidkommande — men själen lever i stället av underverk och förhoppningar, som tyckas så lätta att realisera. En ung flicka sva-

Iduns tävlan för oktober.

En ny månad och en ny månadstävling för Iduns läsekrets. Som ämne för oktobertävlan sätter Idun upp rubriken

Fortsättningshemmet.

Vad betyder det? frågar Ni. Jo, med detta ämne avser Idun att fråga sina läsarinor hur ett hem skall byggas upp praktiskt från början. Lite var ha vi varit med om att lägga grunden till ett hem, men allteftersom tiden skrider framåt, resurserna bli större och hemmet växer får man ofta vraka det som en gång köpts och befunnits gott. Hur skall man ordna sitt hem och köpa sina möbler alltifrån den första lilla dubletten för att dess inredning skall kunna följa en livet ut eller på annat sätt praktiskt användas? Säkert ha Iduns erfarna läsarinor goda råd och nya uppslag att ge i denna fråga — sänd in dem, gärna med illustrationer (fotografier eller teckningar) märkta "Oktobertävlan" före oktober månads utgång. 100 kr. i pris tilldelas insändaren av det bidrag, som av red. anses vara det bästa.

rade mig en gång, när jag — med tanke på vissa röstsvårigheter som hon hade att övervinna — frågade henne om hon verkligen trodde att teatern var hennes uppgift: "ja, nu först känner jag att jag lever, detta är just vad som passar mig!" Hon hade då tagit sina första tiotal lektioner, hade kastat bakom sig alla andra vardagliga tankar och hänsyn, läste roller och levde i deras fantasivärld, sprang dagligen på teatern för att med smickrande resultat jämföra sig själv med de *sämsta* av de uppträdande — ack, det gör man ju alltid, det är så uppmuntrande! Undra på, om denna flicka var lycklig!

Denna saliga tid kan i vissa fall räcka tämligen länge, man lyckas få statera vid någon scen, andas teaterluft, det ungdomliga ansiktet väcker uppmärksamhet hos Vederbörande — kanske faller en roll ned i de ivriga händerna och den blossande hänförelsen lockar en kall och blaserad kritik till vänliga lovord, många gånger alltför vänliga.

Allt detta är ju som en underbar saga upplevd i verkligheten, i en ram av unga levnadsglada och stridslystna kamrater, vilka fylka sig samman mot "de gamla", de som skola utrotas för att fylkingen skall fram . . .

Men — nu kommer det!

Vederbörande börjar anmärka på bristande utbildning, kritiken, skamsen över de superlativa lovord den lockats avgiva, söker återvinna jämvikten i ett lika oberättigat nedgörande av den unga adeptens förutsättningar, kamratfalangen är splittrad — och för övrigt visade den sig ju bestå av idel konkurrenser, inte av fostersyskon längre!

Det är nu det skall visa sig om flickan passar vid teatern, om hennes entusiasm är stor nog att bära henne över striderna i det tysta, stor nog att hjälpa henne övervinna misstron på sig själv, komma henne att inse att teatern bör vara ett yrke så högt att dess blygsammaste plats liksom dess främsta endast kan vinnas med sann entusiasm och tro. Om hon har styrka nog att gå den mödosamma vägen från kansli till kansli för att söka engagement, — att med jämnmod öppna de olycksrasslande tidningarna dagen efter en premiär och svälja de beska piller de ibland innehålla, — att finna sig i att hennes privatliv ej förblir hennes eget utan begagnas att fylla pressdrakarnas omättliga spaltarmar, — att bära upptäckten att hon — bara efter några få år — icke längre räknas till "de unga" utan till "de gamla", som fylkingen skall utrota. . . .

Ja, kan hon allt detta och bibehålla sin friska vilja, sitt glada humör och sin fasta tro på sin uppgift, då — Gud välsigne henne — då kan nog *teatern* ha nytta av *henne*!

OLGA RAPHAEL LINDEN.

Berlinerbröd

3 ägg
210 gr. strösocker
100 ,, fast smör
200 ,, vetemjöl
1 ½ tesked Tomtens
Bakpulver
100 gr. sötmandel

BEREDNING: Äggen och sockret röras tills blandningen blir vit och pösig. Smöret röres vitt och blandas med äggsmeten. Mjölet siktas med Tomtens Bakpulver och blandas till det övriga. Mandeln skäres i grova strimlor (skällas ej) och tillsättes. Smeten lägges upp på smorda plåtar i omkring 3 cm. breda längder, vilka gräddas ljusbruna i medelmättig ugnsvärme. Medan längderna ännu äro varma, skäras de på snedden i 1 cm. breda bitar.

D E N U N G A D A M E N A V I D A G

SÅ DAN HON PRESENTERAS I TVÅ NYUTKOMNA BÖCKER.

VARJE TIDSÅLDER HAR SIN FLICK-typ, vars särdrag utkristalliserats ur mångfalden tills den fått något av allmängiltighet över sig. Så tänka vi oss gärna ungmön från våra morföräldrars dagar som en blyg och sedesam flicka med korkskruslockar och inte alltför egenmäktiga tankar bakom den släta pannan, hellre med sybågen än med boken i hand och lydig söta fars och söta mors vilja.

Sekelskiftet begåvade oss med tvenne variationer av samma tema, vilka stabiliserades under det följande åtiondet, det intellektuellt vakna pennskaftet, som i likhet med Elin Wagners berömda förebild började få blicken öppen för politik och samhällsförhållanden och hemslöjdsflickan med snäckor på öronen och en ofantlig kopparbrosch i den handknypplade spetskragen, vurmande för fotvandringar, hembygdskultur och öppen spasidealism. Det blev denna, något klumpiga, men hederliga och rättframma typ förunnat att ge upphov åt vår tids shinglade, pudrade och i sin enkelhet raffinerade generation av unga flickor.

Vilka äro då de utmärkande dragen hos denna spirande planta av år 1927, som ännu nyfiken på livet, och ännu inte riktigt medveten om sina möjligheter, slår ut "inför sol, inför vindar och frön"? Är det shinglingen, jazzen, de korta kjolarna och draget av garçonne som är det utmärkande för denna flicktyp, eller besitter hon andra och mera tilldragande egenskaper, som vi icke lagt märke till, därför att vi stirrat oss alltför blinda på den mannekäng som inte bara möter oss på gatorna, utan snart sagt på varje sida i journaler och skämttidningsnummer.

Det är tyvärr de yttre spekten som bli de mest framträdande, men man börja en orättvisa mot den unga flickan av i dag om man nöjde sig med att karakterisera henne som en ytlig och banal liten modedocka och inte gjorde sig möda att undersöka vad hon vill, vad hon kan och vart hon syftar.

Litteraturen har alltid varit en trogen återspeglings av tidsandan, och i den nyutkomna bokskörden är det tvenne författare, vilka skildrat den unga flickan, icke som en genomsnittstyp, utan som det individuella fall, vilket råkat komma inom deras intressesfär. *Rudolf Värnlund* skildrar i "*Ungfröken*" en landsortsflicka som kommer till huvudstaden och som, i denna för henne främmande miljö, blir utsatt för en massa vanskligheter. Det är återigen hyreskasernen som författaren uppsöker, med de små lägenheterna som ligga över, under och bredvid varandra, där ondskan lurar och hatet jäser och skvallrets många ettertungor löpa från källaren och upp till vinden. I denna cellanhopning med sin råa och skrämmande atmosfär hamnar en gammal lektorska med sin dotter, i samma lägenhet från vilken två detektiver nyligen avhämtat en ruskig och samhällsvärdig individ.

Författaren har inte det säkra grepp om ämnet och inte heller den djupare blick på företeelserna som kännetecknade hans förra roman, "Upproret",

Iduns litteraturanmälare författarinnan, fru Gurli Hertzman-Ericson, vilken såväl under rubriken "Boknytt" som i essayer kommer att granska nyutkommen litteratur och vara Iduns läsarinna en vägledare i bokmarknaden, presenterar den unga damen av i dag, som har inspirerat två av våra författare för deras nya böcker — man har länge efterlyst vår egen tid i böckerna, nu kommer den tydligen, vad det lider.

men han har ärligt och hänsynslöst påvisat erotikens makt över en ung och utvecklade flickas känsloliv. Det finns präktigt material i Alice Franzén, hon är en sund, god och rättänkande flicka, men genom sin oerfarenhet blir hon ett lättfångat byte för den erfarne erotikern. Rent instinktivt känner hon den fara som möter henne i Anton Sterns skepnad, hon ryggar tillbaka för de primitiva lidelserna hos en man som alltid vet att be-

Iduns kvinnoklubb

börjar sina sammanträden sekt. II torsdagen den 6 oktober och sekt. I den 13 oktober. Se om programmet sid. 1004 i detta n:r. Nyttillträdande medlemmar anmäla sig till Iduns redaktion. Klubbavgift för år. kr. 5:—.

Fru Sigrid Björnstjerna, född Kleen, maka till kaptenen vid Svea Livgarde Roger Björnstjerna, Stockholm. (Kamerabild: Goodwin.)

gagna kvinnorna till sin fördel och som lägger snarorna så skickligt att han har sin egen väg fri. Som ett skydd och en säkerhetsventil begagnar hon sig av den lugne och rakryggade Henrik Heineman, som vid hennes sida drömmer om ett hems lugna trygghet.

Rudolf Värnlund påpekar gärna det irrationella och meningslösa i tillvaron. Flickan som längtar bort från hyreskasernens kväljande atmosfär och som känner att den renhåriga mannen är räddningen från alla lurande faror, faller till slut i förförarens armar, "av egen fri vilja", som han själv uttrycker det, att utnyttjas och förbrukas till hans behag, såvida hon inte till slut reser sig i självkänsla och förakt. Men om detta får man i boken ingenting veta. Det är ett visst moment i en flickas känsloliv, hennes blomning och hennes självuppgivelse, hennes längtan att få ge allt, som för Rudolf Värnlund varit av intresse, och han har givit denna fas i hennes utveckling, icke utan skicklighet och psykologisk insikt.

Den andre författaren, *Gustaf Ullman*, har icke Värnlunds kraft och intensitet i framställningen. Han tillhör en äldre och mera beskedlig skola, och när man läst de första kapitlen i "*En svensk flicka*" får man intrycket av en något sentimental och välmående skildringskonst. Men han har tydligen haft intresse av den unga Millis livsöde, och det står en gloria av något nordiskt blont och rent över denna flicka som så väl vet vad hon vill och som inte ger tappt när hon känner att hon kommit på sidan av vägen. Hon har haft mod att inlåta sig i ett kärleksförhållande med den man hon älskar, men hon känner också ansvar för det bästa och finaste inom sig, och när mannen icke motsvarar hennes förväntningar, när hon känner hans kärlek som ett kränkande av hennes personlighet, då vänder hon honom resolut ryggen. Hon hör inte till dem som kärleken ger döden, och i framtiden blir det hennes yrke som hon ägnar sina tankar och sitt intresse. Hon är ingalunda knäckt till själen, denna unga kvinna, ty hon vet att hon har ett livsverk att fylla.

Tjänar nu dessa båda romaner att klargöra bilden av den unga flickan av i dag?

På den frågan kan man svara både ja och nej. Alice Franzén och Milli Lindgardt äro båda produkter av sin tid. Den ena är en familjeflicka som inte fått lära sig att lita på sin egen kraft och sina egna möjligheter och som i likhet med sina forna systrar fått intutat i sina öron att ett gott parti "til syvende og sist" är en flickas bästa utkomstmöjlighet. Den andra är den självförsörjande, unga kvinnan som har mod att se tillvaron in i ögonen och fått ett fäste där den andra sjunker. Båda ha sitt givna intresse, men man måste vänta fler och mera belysande livsskildringar för att få en slutgiltig och rättvis bedömning av tidens medvetna, klarögd och långt ifrån ointressanta unga flicka.

GURLI HERTZMAN-ERICSON.

Pröva

Tuppens Zephyr Kemisk Tvätt

och Ni köper ingen annan.

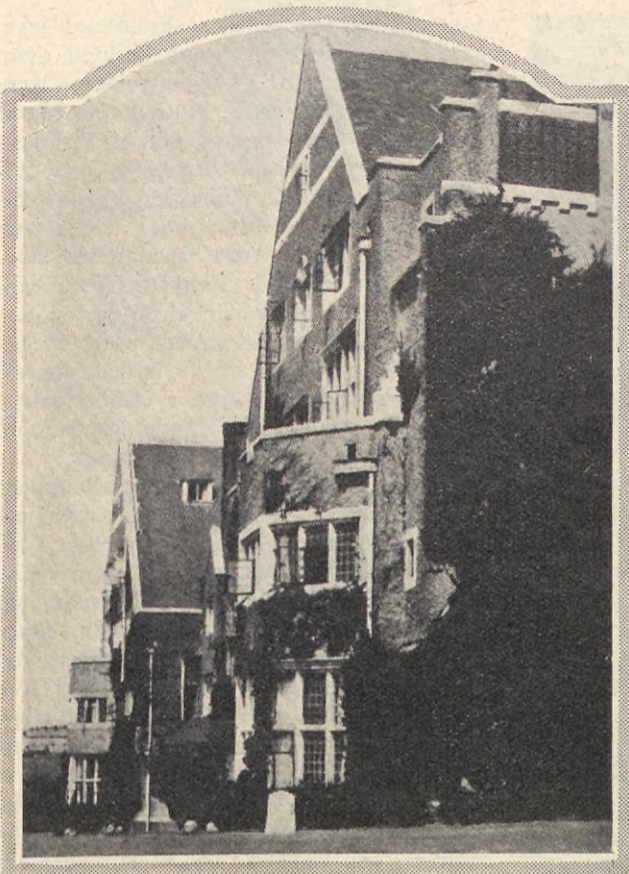
utföres förstklassigt vid
A.-B. NYA BLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

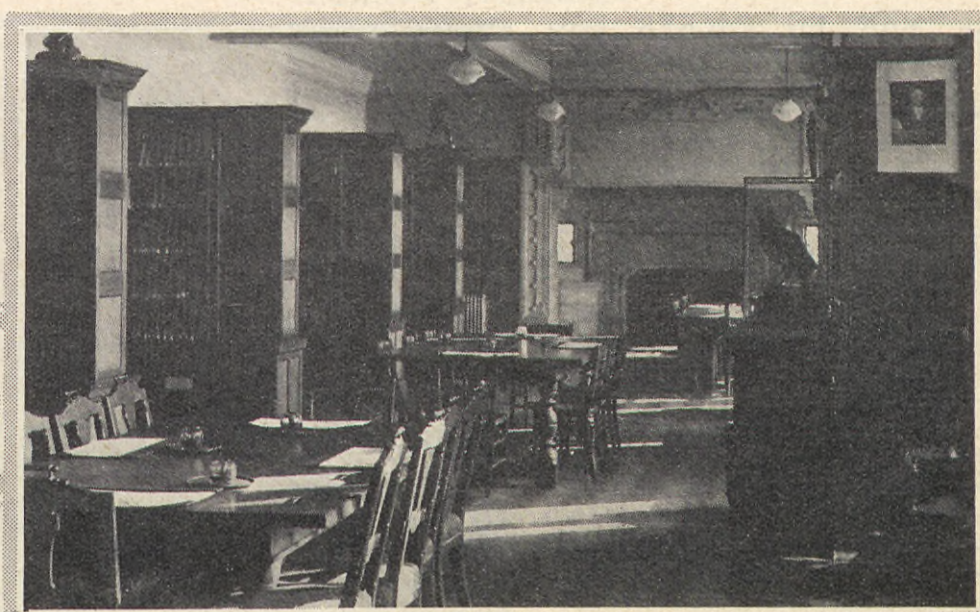
BUTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7. Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170. Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Älfsjö.

DÄR EN PERFECT LADY UTKLÄCKES

ENGLANDS FÖRNÄMSTA FLICKSKOLA DÄR ÄVEN SVENSKA UNGA DAMER FÅ LÄRA SIG FINA MANÉR.

Detalj av Roedeans Schools stora byggnad.

Biblioteket.

Kapellet.

ROEDEAN ÅTNJUTER ANSEENDE som den förnämsta av alla engelska flickskolor, eller om man så vill som den fashionablaste, vilket i England i själva verket är ett och detsamma. Det är ett oräkneligt antal unga flickor av god familj, som där erhållit sin utbildning. Premierministerns döttrar ha gått där. Vid tidningarnas beskrivning på societetsbröllopet i St. Margeret's brukar det ofta stå, att bruden träffade brudgummen redan när hon var kamrat med hans syster i Roedeans School. När den unga damen gått igenom Roedeans, så tvivla icke på att hon är »a perfect lady». Med andra ord i Roedeans är det som engelska aristokratien och plutokratien låter uppfostra sina döttrar, och har man gått igenom denna skola, har man förvärvat den rätta engelska utbildningen, den rätta livssynen och det rätta sättet att göra sitt inträde i en salong. En engelsk dam sökte en gång allvarligt övertyga mig om att hon bara genom att se en ung man gå igenom en dörr kunde avgöra, om han gått i en »public school» eller icke.

Inträdet till Roedeans står ej heller öppet för vem som helst. Icke därför att inträdesexamen är så svår, men det fordras två referenser, en beträffande den unga damens föräldrars bankkonto och en om deras sociala ställning.

Det bör dock kanske tilläggas att icke alla tala om Roedeans med samma förtjusning. »Man lär sig just icke mycket där» har det sagts. Och dock omfattar programmet en massa ämnen bl. a.: latin och grekiska, målning, sång och musik, handarbete, kokkonst, slöjd, gymnastik, dans och trädgårdsskötsel. Vad kan man mer begära? Men allt beror ju på hur ämnena

Vid ett besök i Brighton, Londons Saltsjöbaden, fick författaren professor Johan Mortensen syn på ett stort komplex av byggnader i engelsk villastil men av slottslika mått. Det var Roedeans School som här närmare beskrives på samma gång som en intressant jämförelse drages upp mellan svensk och engelsk skolundervisning.

drivas. Det heter, att man i Roedeans huvudsakligen lägger an på sporten. Det är nu fallet i så gott som alla engelska skolor. Att en gosse eller flicka specialiserat sig i grekiska kan tolereras, däremot skulle det anses oerhört om en elev ej utmärkte sig i någon slags sport.

Överhuvud diskuteras skolförhållandena mycket ivrigt i engelska familjer. I Sverige vållar det vanligen ej mycket besvär att placera barnen i skolan. Det finnes ej mycket att välja på. I England fordras det däremot stor eftertanke att finna den rätta skolan, som passar socialt, ekonomiskt och intellektuellt.

Även i England finnes under de sista decennierna statsskolor dels folkskolor, dels elementarskolor både för gossar och flic-

kor. Dessa senare, vilka alltid bygga direkt på folkskolan, lära meddela en god undervisning, men de sakna socialt anseende. Ett barn från ett bildat hem skulle deklasseras, om det ginge i en dylik statens elementarskola. Den innesluter nämligen för mycken blandning av olika samhällsklasser, och man lär sig ej att tala god engelska. I detta aristokratiska land är det endast överklassen, som kan tala sitt eget språk korrekt i motsats exempelvis till Frankrike, där även mannen av folket ofta förstår att uttala sitt språk på ett mönstergillt sätt.

Det är av denna grund, som engelsmännen av de bildade klasserna uteslutande sända sina barn till privatskolor.

Anblicken av Roedeans skolan gjorde ett så starkt intryck på mig, att jag beslöt mig för att söka tränga in i borgen. Utanför på slutningens vidsträckt gräsmattor var det ett vimmel av flickor i olika åldrar. Man höll just på med att spela cricket och tennis. Alla flickorna voro iförda en slags uniform eller skoldräkt. Jag kan ej säga, att denna var vacker, tvärtom, men hittills har jag aldrig sett någon smakfull skoluniform för flickor. Roedeansdräkten är en slags »overall» i blått med en brun besparing och halvkorta ärmor, varunder en vit blusärm sticker fram. Men flickorna sågo friska och hurtiga och glada ut och spelade med liv och lust. De som ägnade sig åt cricket, hade benen beklädda med »pads» eller benskudd, vilket nu icke heller precis förskönade deras utseende.

Vi mottogos vänligt av föreståndarinnan, och då hon hörde, att vi voro svenskar, förklarade hon, att hon haft många flickor från Sverige. Hon nämnde ett par välkända namn. Det fanns för närvarande en svensk flicka i skolan »a very nice girl», men vi träffade henne icke, då hon händelsevis var ute.

Det blev en mycket intressant rundvandring. Tomten på vilken skolan är upp-

(Forts. sid. 1004.)

"MATTE REAL"

BRASILIANSKT HÄLSOTÉ

(Herva eller Yerba, Sydamerikanarnas Nationaldryck).

Bästa kända stimuleringsmedel utan skadliga biverkningar. Reglerar magsaftavsöndringen. Underlättar njurarnas funktion. Är blodrenande. Bringar jämnvikt. Befordrar sömnen. Höjer arbetsförmågan. Drick "MATTE REAL" varje dag. I originalförpackningar om ½ kg. à Kr. 6:—, 4 paket portofritt. **HANDELSFIRMAN BRASIL**, Skåneg. 31, Göteborg. Tel. 61 575.

BOXNING OCH DET EVIGT KVINNLIGA

"ATT VARA BEGRAVNINGSHYENA ÄR NÄSTAN BÄTTRE ÄN ATT VARA BOXNINGSHYENA."

NÄR MAN EN VACKER DAG slår upp morgontidningarna och finner, att en del av Sveriges utsöktaste hjärnor och pennor trätt i frenetisk litterär aktion för att av den senaste boxningsmatchen föda långa kulturspalter där modärna och antika ideal uppåddas för att ge en färgrik relief åt det stackars uppträdet, och när en akademiledamot känner sig hedrad av att — visserligen bara i skrift, men i alla fall! — trycka en trimmad muskulös brottarhand, då förstår man alldeles precis på pricken varför boxaren nutilldags är mera populär än skalden. Och har man en matchdag händelsevis förrirat sig in på ett fullpackat torg, där allt folket samlats för att läsa dagsnyheterna på en tavla eller höra dem utspys i en högtalare, och får vara med om hela böljegången mellan spänning och jubel, för några sparkars och knytnävsslags, eller skall vi vara sirliga och säga *kraftpoängs* skull, då förstår man en sak till, som icke saknar sitt kulturintresse det heller, nämligen att världen har blivit berikad med en helt ny variation av det föraktade begreppet "hyäna". Och att denna nya variation, i motsats till sina föregångare är att sökas inom det manliga släktet. Men vem förvånar sig över det? Vår tid är ju könsomkastningarnas tid.

Och jag vet inte, vilka jag skulle vilja ge företrädet, de gamla så förkättrade begravningshyänorna — kvinnorna som av sensationsnyfikenhet drivas att springa efter liktåg — och avrättningshyänorna — kvinnorna, som doppa sina näsdukar i offrens blod — eller dessa nya representanter för släktet, rekryterade ur mandoms mods och morska mäns led, vilka plötsligt släppa ur händerna och tankarna sitt viktigaste jobb, sin sista kärlek, andlig jämviktssänsla, estetisk smak, gott omdöme och ädel mänsklighet för att koncentrera sitt intensiva intresse kring knytnävsslaget eller sparken — alias kring kraftpoängerna! Skrånandet, tjusningen, jublet, tårarna och bedrövelsen kring förra söndagens stolta minne, vad är det annat än ett ohyggligt hyäneri?

Hur som helst, de gamla variationerna ha mera skäl för sig än denna splitternya! Ty skall man nu engång få känna någon dunkel beslöjad primitiv intressedrift stiga ur sitt väsen, så är det mycket förklarligare, att det är ett svart liktåg eller en giljotin, som står till tjänst med materialet än ett dussin karlar med abnorma muskler och en hel del otrevliga och vidrigt ohygieniska rekvisita omkring sig! Döden är dock vår generalkälla till mystik och har främsta privilegiet på att komma oss att handla irrationellt: dess åsyn har förvirrat starkare mentaliteter än hysteriska kvinnosjälar! Men att starka karlar från alla olika samhällslager förlorat besinningen för ett tarvligt organiserat slagsmåls skull av den art, att det i oorganiserad form skulle falla under lagens arm och bokstav, det är en företeelse så förunderlig att man knackar med pek- och långfingret ett litet slag mot pannan till en betecknande gest!

Det kan invändas, att det icke är endast män som intressera sig för boxning och att

Alma Söderhjelm, Iduns högt skattade medarbetare, har blivit utnämnd till professor vid Åbo akademi — en välförtjänt belöning, som hälsas med glädje icke minst i kvinnornas led på båda sidor om Bottniska viken.

Ännu en professor — se ovan! — har spetsat sin penna med anledning av de senaste boxningsevenemangen! Men i motsats till de andra professorerna går Alma Söderhjelm till opposition mot boxningen. Många tycka nog som professor Söderhjelm att det vore på tiden att reagera mot sportens avarter — andra skola förneka att det är avarter. Vi öppna gärna våra spalter för förnuftiga inlägg i frågan.

damer, till och med av den högsta societeten finna sig till boxningsmatcherna. Men detta faktum övertygar knappast. Det finns så mycket kvinnor, att de räcka till överallt. Skulle man bedöma deras hjärtans lust, tycken och smak eller ens deras hobbies efter de

Gatans boudoar.

Det blir en mindre nervös generation, den nästa, men den får sämre hy, säger Vera von Kræmer och klarlägger det delikata sammanhanget mellan dessa två påståenden.

UTANFÖR SKOLAN STÅR EN ELEGANT bil. Det är en av de små, i de klasserna, då man ännu inte gärna får gå ensam på gatan, som har pappas bil och pappas allvarliga chaufför till dadda.

Bilen har framme hos chauffören en liten rund spegel. Den skall vara hans bakåtsenande öga. Nu öppnas porten och flickorna börja komma ut, främst komma två, som jag taxerar till femte å sjätte klass.

De få syn på spegeln. Och genast ställa de sig på trottoarkanten framför den, ta upp pudervippor och börja behandla sina ansik-

(Forts. sid. 1006.)

rum, som de frekventera, skulle man icke mera ha någon anledning att beskylla dem för slöhet och brist på livsintressen. Men det vore en vansklig slutledning, förty man vet ju, att kvinnan, och företrädesvis societetskvinnan, knappast grundarsina handlingar på plausibla skäl — åtminstone inte på huvudskäl! De flesta damer går nog på boxningsmatchen snarare för att se Karl Gerhard, Gösta Ekman och de kungliga än H. P. och Gorman, och man kunde säkert med framgång hålla vad om att de entusiasmeras betydligt mer av sin egen nya hösttoalett än av Harrys orangefärgade kapp och Bud Gormans mångomtalade byxor!

Kvinnans intresse för sport i allmänhet och för matcher i synnerhet är icke på långt när så utpräglad som mannens. Orsaken är kanske inte den, att hon själv knappast kan dåra sig med att snart på allvar inträda på boxningsarenan, utan den, att hon inte lever och ställer sitt liv så mycket på poäng som mannen. Hon räknar icke den som kommer först eller sparkar bäst som den främste. Hon har i allmänhet sin egen valörskala, och hennes sinne är trögt att entusiasmeras för meningslös tapperhet, bortkastade kraftresurser, och viljeaktioner utan plausibelt mål. Hon blir ju visserligen jämt förhånad för sin svaghet för starka män. Men det är kanske liten smula enkelt att tro, att hon fäster sig bara vid muskelstyrkan.

Dessutom finns det ju naturligtvis också kvinnor, som tycka om råa män och råa nöjen. Varför skulle det inte finnas det? Det lär ju också skall finnas enskilda män, som tycker om råa kvinnor och råa nöjen!

I och för sig är det ju inte någon skam att träna och trimma ben och armar, vador och muskler, näsor och käftar och uppöva de dollda kraftinstinkterna. Det behövs minsann kraft i de här urlakade moderna samhällena. Och vissa yrken sedan! Tänk på dom som bär trettio kilo på sina axlar! Se på en resa, hurusom fyra personer lasta på en enda stackars bärarkrake, allt vad respektiva personer var för sig inte kan lyfta ett tuppfjät från marken! Tänk bara på polisen och brandmännen! Här behövs både Gormänner och Persöner i all oändlighet. Men att se slagsmål, är lika idiotiskt som otäckt. Och så är de slags lekar så smittsamma. Det skulle inte alls förvåna mig, om man en vacker solskensdag skulle få se den gamla Wilhelm Telllegenden upprepas! Inte förstås som det slags martyrium, vars grymhetsraffineri skapat legend genom sekler, utan bara som en sport! Ny lek på velodromen: Vem kan säkrast skjuta äpplen från ett barnhuvud? Naturligtvis inte från sina egna barns, men man kunde ju inskriva ett band små niggerungar!

"De stora äro stora bara för att vi ligga på knä. Resom oss", lydde en revolutionär paroll av ungefärligen 1790. Man skulle ha lust att skapa en variation på detta: Boxarna är starka bara för att vi inte våga oss på dom. Stigom opp och rakom samfällt på hela sällskapet! Kastom dem ur alla världens velodromer. Och framför allt ur folkets medvetande.

ALMA SÖDERHJELM.

Det är skillnad på
NYSILVER
och nysilver. Köper Ni en vara med vidstående varumärke gör Ni ett gott köp. Finnes hos varje guldsmed.

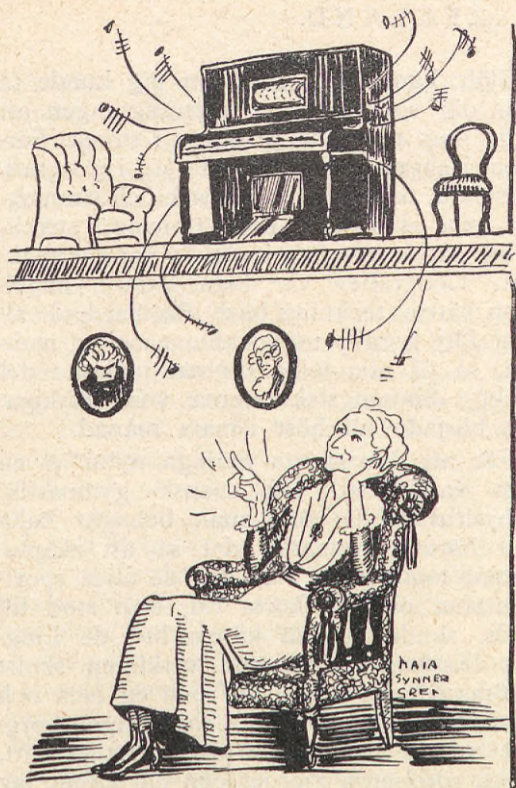
Inreg. varum.
Tillverkare:
Guldsmeds A.-B. i Stockholm

AUX GALERIES LAFAYETTE
Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR
Norr 160 55
Riks 115 66
Begär våra kataloger. Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

SPELAR HON INTE LÄNGRE PIANO?

PIANOLAN OCH GRAMMOFONEN GÖRA MUSIKEN I DE MODERNA HEMMEN

HÖGRE MUSIKUNDERVISNING FÖR DE MUSIKBEGAVADE ÖNSKVAR.

Nu satt hon i sin vilstol . . .

JAG KOM EN KVÄLL NYLIGEN PÅ besök till en gammal fin dam, känd som verklig musikbegåvning. Hon hade själv, innan gikten gjorde hennes händer styva och ömma, spelat piano med känsla och hänförelse och den mest fulländade teknik — och jag minns hur det roade mig i min ungdom att hon höll så styvt på sin värdighet som medlem av musikaliska akademien.

Nu satt hon i sin vilstol och höll skymning och njöt. I våningen över hennes spelades en av de smältande melodiskt sköna Beethovenonaternas.

»Jag har så roligt nu om kvällarna», sade den gamla. »De ha köpt sig ett elektriskt piano därnere.»

Jag baxnade. Vad som helst, men att höra denna musikkultiverade, mycket konservativa grande dame tala berömmets och tacksamhetens ord om mekaniskt frambringande av pianomusik, hade jag aldrig väntat mig.

— Det har jämt funnits unga damer därnere förut som skulle utbildas i musik, fortsatte min gamla väninna, och då satt jag ibland och grät av förtvivlan och trötthet. De arma varelserna voro musikaliskt döva men tvungos att hamra sig igenom det ena salongsstycket efter det andra. Jag tyckte det var en sann lisa när de satte i gång grammofofonen. Och jag skulle välsignat dem om de alla gånger de hade bal, använt den med »nattnål», i stället för att låta en stackars trött spelfröken, som själv aldrig fått dansa, sitta och dunka dansmusik utan en smula känsla för rytm.

Den gamla damens ord inneburo att hon resignerat inför tidsandan och kapitulerat för de senaste årtiondenas upptäckter och uppfinningar. I likhet med henne erkänna många musikälskare och -kännare, även sådana med mycket stark känsla för tradition och äkthet, att de mekaniska musikinstrument som tävla med radio och manuellt spel nått en nära nog ofattbar full-

Det hör — gudskelov, skulle man vilja säga — inte längre till att en "allmänbildad" ung dam ovillkorligen måste lära sig spela piano, vare sig hon har musikbegåvning eller inte. Men det vore också synd om de mekaniska instrumenten helt skulle uttränga musicerandet i hemmen — "sången ädla känslor föder", som det heter. Och det är av vikt att musikundervisningen hålles högt, så att inte diletanteriet frodas, förstör begåvningar och dyrbar tid. Alla dessa olika synpunkter få sin belysning i denna artikel, som ger goda råd åt föräldrar med musikaliska barn.

komning och att sådan musik, lätt tillgänglig, har en stor uppfostrande betydelse. Professorn vid Musikaliska Akademien, Bror Beckman, berättade t. ex. hur han i somras uppe i Dalslands obygder njöt av Budapestkvartettens framförande av Haydn, förvånande illusoriskt återgivet på grammofofon. Men ur hemkulturell synpunkt har naturligtvis inte mekaniseringens triumfer varit till fromma. Det »göres», som sagt, inte längre musik i hemmen, man spelar inte fyrehändigt mer, det som var ett så ypperligt sätt att lära sig spela rätt och som alldeles inte tillät att det fuskades. Nu spelas det knappast annat än sista slagern och t. o. m. med den fuskas det. Man håller inte längre obetingat på att kunskap i pianospelning ingår i allmänbildning, en ung dam kan utan att rodna bekänna sin absoluta ovetenhet om krummelurerna på nothäftet. Bekvämt och behagligt för den ungdom som slipper ifrån spellektionerna och desslikes ganska behagligt för omgivningen visserligen. De timmar som man förspillde av sin dyrbara ungdomstid vid pianot, för att uppnå teknisk färdighet voro ingalunda några högtidsstunder för familjen. Men offret bragtes villigt och glatt inför utsikten att en gång få uppleva den oerhörda triumfen att husets unga dotter kunde låta »Chant de rossignol» eller något annat av Liszts bravurnummer oklanderligt gå av stapeln. Det har nog alltid varit många föräldrars fel att de skattat åt en fåfänglig svaghet för det »fina». Det är fint att ha piano, fint att kunna spela på det, alltså skall döttrarna studera musik. Om de ha s. k. gehör är inte så viktigt, de ha ju ögon att se noterna med. Och så begås det allra första miss-åget att välja musikalärlarinna för billigast möjliga timlön. Man resonerar nämligen alltför ofta som så, att ny-

börjarundervisning kan vem som helst meddela, bara han eller hon kan spela själv och förstår inte att teknik och pedagogik äro tvänne skilda ting. En känd musik-

hand'are i Stockholm har roat sig med att studera folks principer vid väljande av musiklejare till sina barn och sorgligt ofta motiveras valet av fröken Svensson med att »hon spelar så bra och tar bara 1,25 i timmen och Anderssons barn i samma farstu spelar för henne.» I många fall är fröken Svensson ingen musikpedagog utan rätt och slätt vad som på skråspråk kallas för bönhas och tragglande med de arma ungarna dödar hos dem både intresset och aktningen för pianot.

Det ropas högt inom musikkulturella kretsar efter reformation av musikundervisningen för att rädda det lilla som, mit ibland radio, elektriska pianon och pianolor, finns kvar av kärlek till och känsla för tradition ifråga om musiken i hemmet. Önskningarna om förstatligande av musikundervisningen genom anslag till allmänna läroanstalter måste nog krypa i skrinet, isynnerhet nu, när skolfrågan är ett enda stort kaos. Tiden räcker heller inte till för anslående av flera veckotimmar i musik varken vid folkskolorna eller vid läroverken.

Det ligger tydligen helt och hållet i den enskildes egen hand att hålla musikkulturen innanför hemmets väggar vid liv. Auktoriteterna, med vilka frågan dryftats, veta endast ett råd att ge: se till att undervisningen från början är den bästa möjliga och att den är individuell. Vi ha flera förstklassiga musikskolor med filialer i de flesta landsortsstäder. Undervisningen vid dessa ställer sig visserligen en smula dyrare än hos fröken Svensson med 1,25-kronorstaxan, men är ändå relativt billig. Framför allt blir den effektiv genom det kontrollsystem som alltid utövas av skolornas ledning.

Föredrager man att vända sig till en självständigt praktiserande lärarekraft så finns det en institution som heter »Musikpedagogiska sällskapet» där man kan erhålla råd och adresser. Sällskapet i fråga har bildats just för att motverka bönhaseri inom musiklejareyrket och således skydda såväl yrkets som allmänhetens intressen. Och musikkulturens.

—ME.

»Man spelar inte fyrehändigt mer.»

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. o.

“PIGAN” BLIR LÄRARINNA IGEN

OCH LÄR UT SVENSK GYMNASTIK PÅ NYA ZEELAND.

Vera Fridner (t. h.) med en amerikansk väninna.

I KOTORNA, NYA ZEELANDS THERMALOMRÅDE och södra halvklottets förnämsta kurort hade jag varit badgäst nära ett par månader, gjort av med alla pengarna och nya läto vänta på sig. Inte var det värt bli orolig för det. Det fanns väl arbetet!

Efter åtskilligt annonserande och annonsbesvarande blev resultatet till slut ett möte med en mamma i Auckland, Nordöns största stad, med inom parentes sagt en av världens vackraste hamnar. Mamman och jag gillade varandra från första stund och följdes genast ut på landet till Pukekohe stationsområde, där mr Lovell var stationsinspektör och där jag skulle vara mamma för familjens fem barn, medan föräldrarna foro till en utställning på Sydön. Alla barnen voro i skolåldern och alla ovanligt trevliga. Jag tyckte mig aldrig ha träffat en så homogen familj förut. Var stormförtjust åt tanken på att få ha dessa ungar för mig och göra pannkakor och kräm åt dem. Det skulle bli annat än deras oaptitliga eviga »tripe», som tycks vara nationalrätt i Nya Zeeland och som består av fårme, kokad i flera vatten och sist uppskuren i tärningar och stuvad i mjölk.

Av de glada pannkaksfantasierna blev emellertid intet, för när avresan nalkades, förklarade den snälla frun, att jag var för klen, och hon var övertygad om, att jag ej skulle orka arbetet. Färden inställdes, herrskapet stannade hemma. Marken gungade under mig. Vad skulle jag ta mig till? Om jag ändå låtit bli att beklaga mig över krämporna!

Man hade redan tänkt ut annat för mig. Det lilla samhällets läroverk hade behov av lärare. Mr Lovell hade redan talat vid rektorn, som ville ha en vikarie till skolan för ett par veckor. — Världen och människorna äro sig bra lika överallt! Voro nu inte denna mamma och pappa fast övertygade, att skolarbete var tio gånger lättare än hushållsarbete. (Precis som hemma!) För klen för dylikt i ett litet, enkelt hem, där alla barnen voro färdiga att hjälpa,

Den svenska lärarinnan fröken Vera Fridner, som blev piga bland pigor i U. S. A. varom hon redan i två artiklar berättat för Iduns läsarinna, slutade sin bana som »piga» med att återgå till sin läst och ta ett lärarinnevikariat på — Nya Zeeland. Och här lämna vi fröken Fridner med tack för en intressant inblick i amerikanska hem och arbetet där.

till, ansågs jag stark nog att sköta skolarbete. Jag tackade — det var ju bara för ett par veckor! Och jag behövde slantar! Att börja söka jobb igen var också nervslitande.

Jag stegade till rektorn och efter tio minuters samtal, satt jag inför klassen och började med — Shakespear!

Man vet aldrig, till vad man är född! Men att jag en dag skulle komma till Nya Zeelands nordö, dit jag aldrig förlagt några samhällen, enbart heta källor, och där undervisa ungar i deras eget modersmål, engelska, det hade aldrig ingått ens mina vildaste fantasier.

I katedern igen.

Så blev jag då lärarinna i stället för husmor. Av osäkerheten i tillvaron hade jag haft rikliga erfarenheter. Jag hade slutat planera, jag helt enkelt anpassade mig efter vad som kom i min väg.

»Vilken förtjusande skola vi ha», hade Rose Lovell utropat en frukostrast, och det var första gången jag hörde en dylik exklamation av ett barn. Jag hade blivit litet nyfiken på skolan.

Pukekohe är en liten behändig stad i vanlig engelsk stil belägen i en grund sänka och på alla håll omgiven av gröna, storvägiga vidder av potatisland. Här är ett av Nordöns förnämligaste potatisdistrikt.

Stadens läroverk har den ståtliga titeln »Pukekohe Technical High School», men gav knappast så stor teoretisk underbyggnad som våra realskolor. En röd tegelbyggnad övervuxen av murgröna och vildvin på en gårdsplan, som bestod av en tätklippt gräsmatta, vars front var belagd med sex tennisbanor. Två blomsteralléer ledde upp till skolan, vars vänstra gavel vätte mot elevernas stora trädgårdsland. Gårdsplanen fortsatte bakom skolan av en stor äng, där farmarnas barn släppte sina hästar om morgnarna, sedan de i karriär sprängt in den ofta över milslånga vägen från hemmet. Hur käcka de sågo ut, där de redo i tävlande galopp, skolböckerna i en väska i ena handen och tömmarna i den andra. Kvickt voro betslen och sadlarna av, hästarna i frihet och barnen i ofrihet. Men lika glada voro de för det. De älskade sin skola, trots att skoltimmarna upptogo en och en halv timme, att enda rasten, på 20 min., var till större delen till för gymnastik, lunchrasten knappt räckte en timme och perioden efter lunch voro två fulla timmar lång utan rast. Men sen kom tennis och simning och en gång i veckan friluftsspel, »sports», under sista periodens sista timme. Nog tyckte jag det var si och så med barnens fattningsförmåga under senare hälften av lektionsperioderna, trots att man ändades frisk luft mer än nog från alla öppna fönster på båda sidor. Nyzeeländarna skilja sig från svenskarna bl. a. därigenom att faran av drag ej gått upp för dem.

Själv kände jag, som om jag kunde få slag när som helst av ansträngningen att hålla ihop tankarna så länge i sträck. Förutom i engelska undervisade jag i geografi, hälsolära, teckning, gymnastik och simning. Att tala »Hygiene» i två timmar i streck, vilket hände en gång i veckan var övermäktigt. Geografien var föga lättare, engelskan bättre, teckning bäst. Barnen hade aldrig fått göra penselteckningar efter naturen, så på alla mina timmar målades det friskt. Simningslektionerna voro ruskiga, det började bli höst i mars månad.

För att dra största möjliga nytta av en som varit med om svensk gymnastik, »Physical Drill», som man behagar kalla den härute, ordnades det så att »kaptenerna» inom varje klass för de olika sportgrenarna på den korta tid, som stod till buds, skulle få lära känna hur de Lingska fristående rörelserna verkligen skulle utföras för att sedan var och en leda och lära sin trupp. Det var sannerligen sorgligt att se det slappa och oriktiga sätt, varpå rörelserna gjordes och här kände jag mig ha ett tacksamt verksamhetsfält. Gymnastiksal förekom icke. Hur kallt det än blåste voro alla skolbarn uppställda på ängen, var klass kommenderad av sin lärare eller lärarinna. Det är ett härdat släkte, det nyzeeländska!

Gymnastiken upptog egentligen icke mer än tio à tolv minuter. Klockan elvarasten var också till för tedrickning inom kollegiet. Barnen fingo turas om att göra i ordning lärarnas te, en sak som de togo som en viktig förpliktelse. I Nya Zeeland liksom i Australien är elvateet minst lika oumbärligt som klockan fyrateet. Tedrickningen satte en smula piff på den annars universella kollegiala tråkigheten, som var komiskt lik den svenska. Lärarfolk i klump är jordens tråkigaste folk.

Skolan var såsom namnet angav icke endast teoretisk. Här fanns linjer för kontorsutbildning, för hushållskunskap ja, t. o. m. för trädgårds- och lantbruksskötsel. I samband med det senare också hönskötsel. Det var nästan uteslutande pojkar, som ägnade sig åt dessa för Nya Zeeland viktiga näringsgrenar. Som priser utdelades ett par gånger om året för elevernas utställningsalster, togo de sitt arbete med ett allvar och intresse, som jag aldrig sett maken till hos barn. Ett av familjen Lovells barn, Joe, en storväxt pojke på femton år gick lantbrukslinjen. Aldrig skall jag glömma hans strålande ansikte och hans gränslösa stoltthet, när han kom hem och berättade att hans hönas fjorton ägg hade alla lyckligen utkläckts.

Fredag middag var skolveckan slut. Någon lördagsläsning förekom ej. Varken lärare eller barn ville byta med de svenska skolorna, ej ens mot alla raster vi ha. Att läsa på lördag lät för barbariskt. Man måste väl ha »weekend» fri.

När jag den andra veckans fredag sade farväl till »Pukekohe Technical High School» med sin i oxfordsk doktorskappa kringsvävande värdige rektor, sina ledsamma lärare och lärarinnor och sina förtjusande barn, så hade avskedet sina vemodiga sidor.

VERA FRIDNER.

“SAMARA S ÄN G E L”

SOM BLEV HEDERSDOKTOR.

NÅGON FRÅGADE ANNA LINDER häromdan i Uppsala i anledning av hennes utnämning till medicine hedersdoktor, vad hon egentligen hade att komma med av kunskaper på det medicinska området.

— Jag kan endast ordinera tre mediciner, blev svaret. Ricinolja, kina och den bästa, som heter ”det går över!”

Tidningarna ha haft svårt att få fatt i Anna Linder, där hon nu bor bland Söders klippor. Därför finns det också många, som inte ha reda på hennes hjältegärning i Samaras fångläger. Idun vill därför få presentera henne. Ganska motvilligt, ja, till och med mycket, tar hon till orda om sig själv. Hon själv är ett intresse, som alls inte intresserar henne.

Då Elsa Brändström efter krigets slut frågade Anna Linder, om inte de två skulle gemensamt fortsätta ett socialt barmhärtighetsarbete bland barn, blev svaret:

— Jag är inte pedagog nog att fostra barn. Du kan få tusen bättre hjälparinnor än jag.

Anna Linder kröp tillbaka inom det skal av blyghet och tillbakadragenhet, som endast en stor uppgift under ett världskrig förmådde bräcka.

*

En regnig oktoberkväll år 1915 samlades en liten skara nere vid Stadsgårds-kajen i Stockholm för att ta farväl av Anna Linder där hon stod färdig att fara till Mentulati, med en ångare, fullastad med Liebesgaben. Erfarenheten hade redan visat, hur obehöriga lade sig till med sådana gåvor som krigsfångarnas vänner befordrade med vanlig post. Flera svenska expeditioner utrustades då av det Svenska Röda korset. Över Petrograd gick färden till Sibirien, där fånglägren i Omsk och Novo Nicolajewsk först besöktes.

— Aldrig glömmet vi den första julen därute, säger doktor Linder. Genom vildaste snöryra sågs ett långt tåg av vacklande svarta gestalter glida förbi, och stämmor med gråt i nynnade *Heilige Nacht*, medan fånghärens föstes in i barackerna. Efter jul foro vi till Ischita, en plats med en massa olika fångläger. Efter fyra månaders arbete for jag till

Anna Linder.

Anna Linder — hedersdoktor! Men många känna icke till hennes gärning och därför är det på sin plats att erinra om vem den nyblivna hedersdoktorn är, så svårt det än är att nå henne i hennes blygsamma tillbakadragenhet. Fru Julia Svedelius är en av hennes vänner, som känner henne.

Samara, där jag kom att stanna i fyra år. I Samara blev jag chef i ledningen för fångvården, och hade ofta mina baracker fyllda med tiotusentals man. Fick mobilisera min hjälpstab, så gott sig göra lät, och träna upp mig själv i list och en förslagenhet, som förut stått mig ganska fjärran. Jag, som förr darat, då jag skulle gå bort på en middagsbjudning — tro mig det är inte så fritt, att jag inte gör det nu också — glömde då, vad rädsla ville säga.

— Berätta för mig om någon liten förslagenhet! Då man ser Anna Linder, måste man verkligen ha belägg för att hon en gång varit begåvad med sådan.

Doktor Linder funderade och smålog.

— Jag kan ju berätta, hur vi bar oss åt för att proviantera — i ett samhälle med bolsjevikregemente. Från Samara reste vi långt ut i omnejden för att tinga mjöl och svin m. m. Hur gladdes vi inte åt den närande kost, som väntade de uthungrade stackars gossar! Men hur skulle man bära sig åt att få in maten?

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Jesus sade: Kommen till mig, I alla som arbeten och ären betungade, så skall jag giva eder ro. Matt. Ev. 11: 28.

Den som kommer till mig, honom skall jag sanerligen icke kasta ut. Joh. Ev. 6: 37.

At alla dem som togo emot honom, gav han makt att bliwa Guds barn. Joh. Ev. 1: 12.

Kommen och sen en man, som har sagt mig allt vad jag har gjort. Joh. Ev. 4: 29.

Var och en som ser Sonen och tror på honom, han skall hava evigt liv. Joh. Ev. 6: 40.

Den som vill komma till Gud måste tro att han är till och att han lönar dem som söka honom. Hebr. 11: 6.

Den som törstar han komme, ja den som vill han tage livets vatten för inet. Upp. b. 22: 17.

”Kommen alla” ljuder ordet från den gode Herdens mun kommen alla till den fria till den öppna Sions brunn! Här är vila för den trötte, läkedom för alla sår ja ock mitt i jordens vinter försmak av en evig vår.

Härtill behövdes verkligen förslagenhet. Vi lastade ett par foror fulla med svinkroppar, över vilka vi bredde fällar. Ovanpå fällarna lade sig några behjärtade kvinnor. På natten kommo vi in till staden. Vakten hejdade oss, men vid vår upplysning, att fororna voro lastade med fläcktyfussjuka lät vakten oss passera. I mörka natten nådde vi så fram till sjukhuset, där vi omärkligt och brådslande avlastade alla svinkropparna, som lades i en hög och täcktes av upphuggen ved. Då jag och mina hjälpare sedan gingo ut om nätterna för att hugga ved, var det i stället delar av en frusen svinkropp, som hoppade från huggknubben. Ja, det finns inte ord för hur man fick lista sig till allt.

— Berätta mera!

— Kan det inte vara nog nu? Då minns jag en annan gång, då jag äntligen lyckats få kommandantens i Samara tillstånd att med ett tåg, som skulle till Moskva, få hemsända en kontingent fångar. Deras glädje var obeskrivlig och min också att se dem instuvade för att tillryggalägga den första delen av den långa hemresan. Men vad nu? Perrongen stormas av bolsjeviker, som fordra fångarnas utlämnande. Då jag vägrar, hota de att om några ögonblick återkomma och då i så stort antal, att vi måste ge oss helt enkelt. Snabbt ge de sig iväg, och jag förstår, att om ett par minuter skola mina arma fångar ihjälskjutas framför mina ögon. Varje sekund är dyrbar. Därborta ser jag lokomotivföraren titta ut. Lugnt går jag fram och frågar: ”När går tåget?” ”Vilket ögonblick som helst blev svaret.” ”Här är 100 rubel, men kör ögonblickligen”, viskade jag. Och vi förstodo varandra. Tåget glider ljudlöst ut — bort utom synhåll, och de voro räddade, mina gossar.

Bakom mig klumpar det av en hel här av ursinniga män. Jag stod alldeles stilla. Sekunderna att leva voro nu räknade, men redan för länge sedan hade jag hunnit vänja mig vid livets farlighet och dödens ofarlighet.

— Var äro de uslingarna, skrek en brutal röst. Tåget gick, sade jag med en deltagande

(Forts. sid. 1009.)

I Kungsholms kyrka sammanvigdes lördagen den 10 september fänriken vid Flottan Nils Borell och fröken Ruth von Sydow, dotter till direktören i Svenska Arbetsgivarföreningen, vice häradshövdingen Hjalmar von Sydow och hans framlidna maka, f. Schwartz.

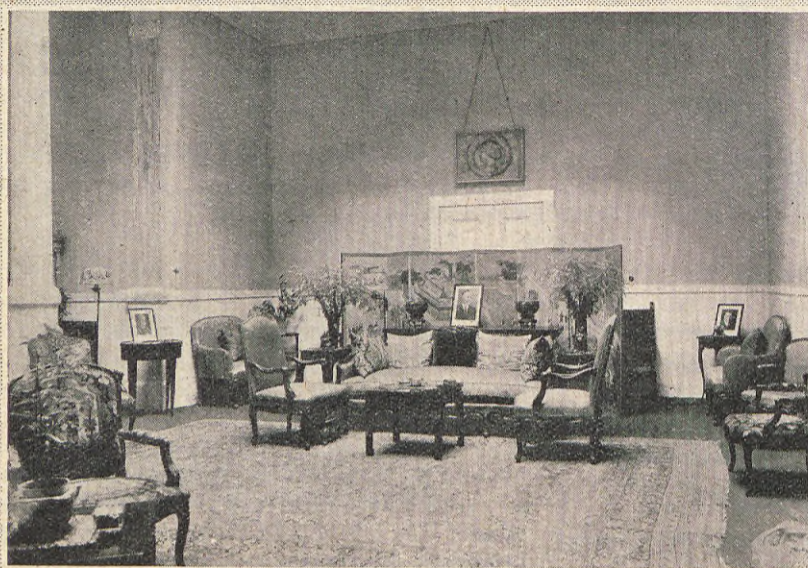

Den 13 augusti sammanvigdes i Rödeby kyrka arkitekten John Lindros, Stockholm och lärarinnan fröken Rosa Dorff, dotter till folkskolläraren A. V. Dorff, Rödeby, och hans maka.

A M E R I K A I S T O C K H O L M

HEMMA HOS DET NYA AMERIKANSKA MINISTERPARET PÅ DJURGÅRDEN.

De utländska sändebuden i Stockholm ha naturligt nog visat en viss förkärlek för vår vackra Djurgård. Det är nu tredje gången en amerikansk minister inreder sitt svenska hem under Djurgårdsekarna. Mr. Harrison har, i likhet med sin företrädare, mr. Bliss tagit prins Carls Djurgårdshus under sin Sverigesjour. Vi är här i tillfälle att i bilder och ord visa hur det vackra palatset ter sig med Amerika som värd. (Kapten P. Källgren, foto.)

Interiör av hallen.

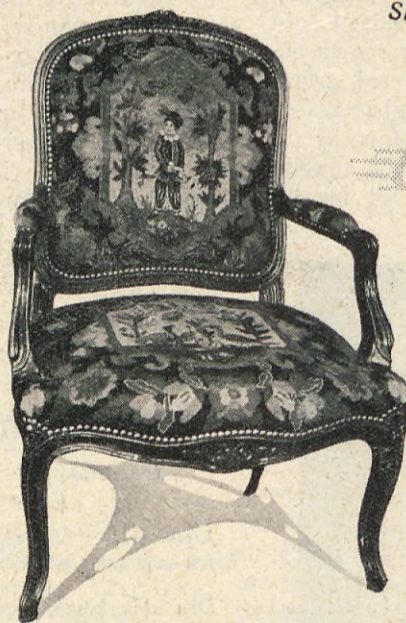
Matsalen.

Skrivrummet med guldtapeten.

Stora salongen verkar svensk herrgårdssalong

Detalj av ett konstmässigt och tålmodigt broderi på en av hallfåtöljerna.

VI HA VANT OSS VID ATT TRO ATT folk som kommer från landet där allting är "the biggest" gärna ser oss och våra små förhållanden en smula över axeln genom sina goggles. Men i själva verket kunna vi smickra oss med, att högkulturella amerikanare, som råka få sin verksamhet förlagd hit, uppskatta Sverige sådant det är, finna sig tillrätta, trivas och längta hit igen då de måste vända tillbaka. Detta har bl. a. varit fallet med de senaste amerikanska ministrarna, som utan undantag givit sig den sköna Mälardrottningen i våld. Både excellenserna Morris och Bliss älskade Stockholms myckna glittrande vatten och Djurgårdens lummiga grönska som vilken infödd stockholmare som helst. Och nu få vi hoppas att den sistkomne amerikanske ministern, mr Harrison, som nyligen installerat sig med sin lilla familj — en ung fru och en liten betagande baby — på Djurgården, skall finna Sveriges huvudstad, om inte den största så den vackraste i världen.

Amerikas nya ministerpar i Sverige kunde inte gärna funnit en förnämligare privatbostad

än den stora gula villan under djurgårdsekarna, inredd som den är med tanke på representation och stor tjänarestab samtidigt som den är intim. Det unga nygifta ministerparet har också inrättat åt sig därute ett hem med personlig prägel över. Det måtte inte vara lätt när man måste rätta sig efter vad som finns förut och inte får välja bohag efter egen smak. Här som i alla ministerhem äro en del av möblerna kvar från förra legationshotellet, men många vackra ting äro excellensparets personliga egendom. Bl. a. de gamla fåtöljerna i hallen. Var och en av dessa stolar är ett litet konstverk klädda som de äro med minutiöst väl utfört gobelinbroderi över en tråd.

Från hallen kommer man in i stora salongen, ett vackert rum som förefaller att jämt ligga i flödande sol. Till detta intryck sam-

verkar den milda guldfärg som härskar i textilier och möbelklädselar, de eldfärgade fördragsgardinerna och de luftigt och läckert arrangerade tyllgardinerna som inte skymma utsikten över inloppet till Stockholm och Söderkonturen.

Angränsande salong, möblerad som skrivrum är en "gylene sal" i miniatyr. Väggarna äro helt beklädda med guldskind — eller kanske det bara är guldtapet, en storartad effekt gör det i alla fall. F. ö. är interiören ren rococo med det pompösa skrivbordet som glans- och medelpunkt. Soffornas dimensioner är nästan det mest imponerande, de äro så svällande och breda att de lämna plats för två varv kuddar. Golvet är här helt betäckt med ljus beigefärgad plysch, vilket gör en lugn helhetsverkan.

På motsatt sida om stora salongen skymtar ministrarnas ännu inte fullt färdiginredda arbetsrum, nästan spartanskt, jämfört med vä-

(Forts. sid. 1009.)

VILKEN KOMMER VARIFRÅN?

VÅRA LÄSARINNORS KLÄDKUNSKAPER SÄTTAS PÅ PROV I EN MODETÄVLAN.

Det nya höstmodet har under den senaste veckan presenterats vid en rad mannekänguppvisningar i huvudstaden. Medan vi sitta där och sågo modernas parad glida förbi roade det oss att söka bestämma varifrån de olika modellerna stammade, om från Paris, Berlin, Wien eller Stockholm. Vissa karaktäristiska kunna nog skönjas hos de olika modellerna, även om modet är universellt och internationellt. Kanske det roar våra läsarinnor att pröva sin skarpsblick i samma uppgift. Vi ha därför valt ut sex modeller för säsongen — samtliga utom en från N. K:s modeparad — som komma från olika modemetropoler: Paris, Berlin, Wien, London och Stockholm. Nu gäller det att säga vilken klädning som kommer varifrån. 25 kr. i pris för först öppnade rätta svar. Tävlings-svaren insändas före d. 15 okt. märkta "Modetävlan".

Ack, så typisk den är, den lilla svarta mjuka diskreta klädningen med den enkla garneringen av fint arbetade veck, för ja, för vem?

Från den stora staden X. får man de mest förtjusande plagg i den chica och moderna trikågenren och därifrån kommer denna "trois pieces" i mörkbrun trikå med jumper i brunt och beige.

Taft och stilklädning äro två mycket favoriserade modefaktorer bland de blonda damerna i den stad, varifrån denna paranta modell kommer

Det är flykt och elegans och kvinnlig mjukhet över denna aftonklädning i rosa degradé och svart chiffon med strass. Varifrån kommer den?

En i utsökta linjer skuren toalett i ljusgrå crêpe — det är nog bara i en metropol man kan förfärdiga en så raffinerad och ladylik klädning. Märthaskolans kollektion.

Lite snällt kanske, men mjukt och smakfullt och välgjort säger man om denna klädning lavendelfärgad chiffon.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

IDA HUSS.
F. Nescher, Stockholm. Änka efter dispasschören Per Emanuel Huss, Härnösand. 75 år den 1 oktober.

ANNA QUIDING.
F. Quiding, Karlskrona. Änka efter universitetsbokhandlaren Nils Quiding, Lund. 75 år den 5 oktober.

HENRIETTE LILJA.
F. Fock, Malmö. Änka efter läroverksadjunkten Axel H. V. Lilja, Malmö. 70 år den 30 september.

HANNA NILSSON.
F. Andersson, Stockholm. Änka efter överinspektoren vid Stockholms Centralstation Nils Nilsson. 70 år den 30 september.

AUORE GRANDIEN.
F. Norbohm, Söderhamn. Huvudredaktör för Söderhamns Tidning. Änka efter redaktören, d:r Rudolf Grandien. 70 år den 3 oktober.

BERTHE LAGERHEIM.
F. Devéria, Djursholm. Änka efter professorn Nils Gustaf Lagerheim. 65 år den 30 september.

MARIA DAHLGREN.
F. Lindgren, Karlstad. Maka till disponenten Karl Dahlgren. 65 år den 1 oktober.

OTTILIA WAHLQUIST.
F. Hamnquist, Kristinehamn. Änka efter provinsialläkaren A. L. Wahlquist. 65 år den 3 oktober.

LILEE LÖWENHIELM.
Fröken, Stockholm. Dotter till lektor G. S. Löwenhielm o. hans maka, f. White. 60 år den 29 september.

KARIN WALLIN.
F. Ekström, Eskilstuna. Änka efter kyrkoherden C. Ludvig A. Wallin, Lerbäck. 60 år den 1 oktober.

MATILDA BRUSEWITZ.
F. Högdahl, Limmared. Maka till disponenten Carl A. Brusewitz. 55 år den 27 september.

INGEBORG LYCHOU.
F. Stenbeck, Ljungskile. Maka till f. d. länsagronomen N. D. Lychou. 55 år den 29 september.

JOAQUINE CRAFOORD.
F. frih. Gyllenkrok, Lund. Maka till kaptenen och bankdirektören John Crafoord. 55 år den 30 september.

ANNA ANDERSSON.
Fröken, Hälsingborg. Platsredaktör för Sydsv. Dagbladet Snällposten. Stadsfullm. m. m. 55 år den 5 oktober.

ANNA SKARSTEDT.
F. Rignell, Stockholm. Maka till justitierådet, juris d:r Sigfrid Skarstedt. 50 år den 29 september.

ELSA KLINGBERG.
F. Bergstedt, Stockholm. Maka till distriktsläkaren, d:r Fredrik Klingberg. 50 år den 30 september.

SIGNE SVANFELDT.
F. Lallerstedt, Uppsala. Maka till direktören Henrik Svaneldt. 50 år den 1 oktober.

GERDA WUNDERMANN.
F. Ek, Norrköping. Inneh. J. Wundermanns Konserver- & Senapsfabrik. Änka efter fabriker J. Wundermann. 50 år den 1 oktober.

EBBA FRENDELIUS.
F. Wester, Örebro. Maka till ingenjören vid S. J:s huvudverkstäder E. B. Frendelius. 50 år den 3 oktober.

GINA THEODORIDIS.
F. Blomdahl, Stockholm. Maka till grosshandlaren Anton Theodoridis. 50 år den 7 oktober.

Med tredjedelen av arbete mot förr gör

Bon Ami

Edra fönster klara som kristall. Pris 40 öre.

**STEINWAY
& SONS**

Flyglar och Pianinon

Den överträffade förebilden för
hela världens pianofabrikation.

Ersamagetur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
och Sö. 15735.

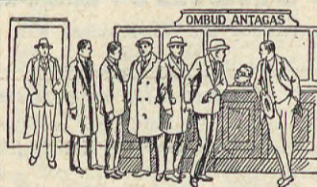

De, som börjat använda Schéels
Radium-tvål, ha lärt sig inse vad
som menas med rationell hudvård.

Schéels Radium-tvål

Innehåller radium-
mineralet "Viikit" Framtidens tvål
Pris 1,- krona

Kontrollant: Fil. D:r N. Sahlbom.

Personer i alla åldrar

och samhällsställningar söka an-
ställning som ombud hos oss.

Många göra sig också goda
dagsinkomster. Vi lämna hög
ersättning och extraprovision.
Begär vårt arbetsmateriel som
sändes omgående.

Dragning förstående å
1923 års Premieobligationer.

AKTIEBOLAGET
MÄKLAREFIRMAN BALTIC
Kungsgatan 15, Stockholm 3.
Specialaktören för Premieobligationer.

Oscaria's

nya katalog nr 3 med 234
st. illustrationer av alla slags
skodon jämte beskrivning och
priser har nu utkommit. Sändes
gratis och fraktfritt. Rekvirera från
SKOFABRIKS A.-B. OSCARIA, ÖREBRO

**SANITETSBINDLAR
Diana**

SVENSKT FABRIKAT

Verkligt Hygienisk dambinda
Tävarnas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fab., Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vit-
varuaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm
& Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

Gummesons konsthandel började höstsäsongen med
en lyckad utställning av konstnären Ernst Aker-
bladhs karrikatyror av teaterfolk och andra kända
ansikten i huvudstaden. Men ovanstående vack-
ra porträtt, som hr Akerbladhs gjort av sin fru,
visar att han också med framgång ägnar sig åt
den seriösare porträttteckningen.

Iduns nya följetong.

Elisabeth Kuylenstierna-Wenster.

En ny följetong börjar i Idun med detta n:r,
"Värdig prosten och hans hus" av Elisabeth Kuylen-
stierna-Wenster. Det är en släkthistoria från 1700-
talet som fått lämna stoffet åt den uppskattade förf-
fattarinnans nya roman. — Elisabeth Kuylenstierna-
Wenster är kanske aldrig så till sin fördel som när
hon skildrar för oss en familj, dess hem och öden
och placerar denna familj i förfluten tid, i någon
epok ur den svenska historien, där författarinnan
är så väl bevandrad. Iduns läsare komma där-
för säkert att med glädje och spänd förväntan väl-
komna den nya följetongen.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Norr 9803 Norr 1602—Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: Norr 6147
Norr 402 Annonschefen: 1646.

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, Lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt, sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

En dam av värld

vet, att hemligheten med skön-
het och personlig charme ligger
i en mjuk, elastisk hud och en
mjäll, livlig hy, som bär vittnes-
börd om hälsa och naturlig fä-
ring. Därför väljer hon också för
värden av sin hy vår tids mest
fulländade kosmetiska preparat:

FARÉNA CRÈME

Gahns
Upsala

Kungl. Hovleverantör.

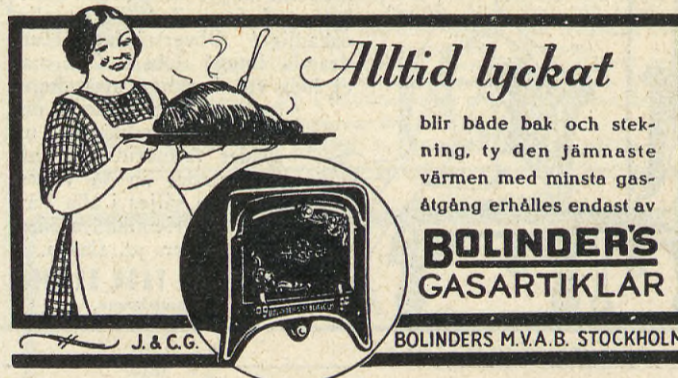

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas

BÖHLMARKS

Huvudkontor:
STOCKHOLM SÖ.

Utställningslokaler:
Högbergsgatan 19—25 Normalmstorg 4

Alltid lyckat

blir både bak och stek-
ning, ty den jämnaste
värmens med minsta gas-
åtgång erhålles endast av

**BOLINDERS
GASARTIKLAR**

BOLINDERS M.V.A.B. STOCKHOLM

**Praktiska
Nyheter!**

SLOTTSSENAP

på hushållsglas i 3
storlekar.

KUNGS-ÄTTIKA

KUNGS-VINÄTTIKA

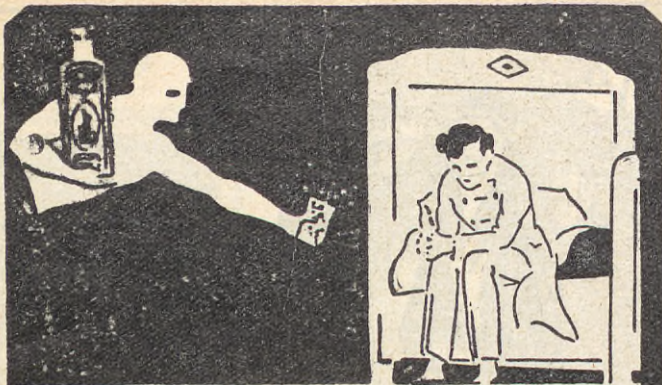
på karaffer.

Äro marknadens för-
nämsta fabrikkater.

Guldmedaljer 1924, 1927.

A.-B. UPSALA ÄTTIKSFABRIK

Känner Ni Er bakom?

Tag då ett glas
FRUKTSALT-SAMARIN

det upplivar livsandarna och sätter fart i kroppen, emedan Fruktsalt-Samarin effektivt uppfriklar och renar blodet, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort.

Med Fruktsalt-Samarin avlägsnar Ni grundorsaken till underminerad hälsa. Det ger vigör och sätter Er i god form.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarins hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalie-, Speceri- och Diverseaffärer m. fl.
CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

ARMOFIN

är medlet för den moderna kvinnan, som verkligen sätter värde på att alltid vara torr, sval och luktfri under armarna och kunna spara sina blusar. Då Armo-fin på ett fullt naturligt sätt verkar botande, utan att tilltappa porerna, kan medlet användas med allt längre mellanrum. Innehåller ej formalin! Fullkomligt oskadligt! Överträffat! Hundratals intyg! Obs! Om man ej helt vill borttaga svettningen utan endast lukten och uppfriksa armhålorna, utspädes Armo-fin med något mindre än 1/3 vatten. Armo-fin säljes i alla Parfym- & Kemikalieaffärer till 2:— kr. pr. flaska.
KEM. TEKN. FABR. ARMOFIN
Landskrona.

Utan uppsägning

kan Ni på Eder postsparbanksbok få ut intill 300 kr. i veckan vid vilken som helst av landets 3 700 postanstalter.

POSTSPARBANKSBOKEN
är därför **det bästa resekreditivet** och
POSTSPARBANKEN **den bekvämaste sparkassan.**

Parisluff.

Idunklubben börjar säsongen.

Fru Anna Levertin.

NU SAMLAS VI ATER, MEDLEMMAR I Idunklubben. Torsdagen den 6 okt. ta samkvämen sin början för *sekt. II* — som denna säsong står först i tur — och torsdagen den 13 okt. för *sekt. I*. Lokalen är densamma, *Centralpalatset* vid Tegelbacken, som tack vare tillmötesgående från Vin- och Spritcentralen står till klubbens förfogande. Tiden som vanligt kl. 7.30 em.

Men innan vi övergå till programmet tarvar ett viktigt meddelande sin plats. Klubbens värderade och avhållna ordf. fru *Marika Stjernstedt* har under sommaren meddelat att hon, på grund av utomlandsvistelse hela den kommande säsongen, måste avsäga sig ordförandeskapet — åtminstone tills hon kommer tillbaks. Med stor saknad bringar Idun och klubben henne sitt farväl och varma tack för att hon ägnat tre års arbete och omtanke åt klubben, som i främsta rummet tack vare hennes personlighet blivit den fasta och värdefulla samlingsplats för en skara Stockholmsdamer som den blivit. Men nu måste Idunklubben reda sig utan sitt överhuvud och fru Stjernstedt är den första att önska Idunklubben fortsatt lycklig utveckling och anbefalla den nya ordföranden i samma klubbens välvilja, vari hon själv varit innesluten. Det tillkommer klubben att själv välja sin nya ordf., men vi förmoda att klubben inte har emot att Idun framkommer med förslag. Ett, som vi tro, utmärkt sådant kommer också att framställas den första samkvämskvällen, då val av styrelse skall företagas. Det är alltså av vikt att Idunklubbens medlemmar kvinnogrannt samlas.

Av vikt även därför att ett utmärkt program lockar. Iduns bekanta medarbetare och Pariskorrespondent, skriftställarinnan fru *Anna Levertin* är hemma i Sverige på semestervisit och vi ha passat på att förvärva henne för Idunklubbens första samkväm. Fru Levertin är känd icke blott som författarinna utan även som framstående föredragshållerska och som ämne för föredraget i Idunklubben har hon valt att tala om "Säsongen i Paris" — det blir ett kåseri om den mångbesjunga världsstaden vid Seinen, om dess liv och människor, om allt det som fånglar uppmärksamheten under en säsong i stadernas stad, vars alla faser fru Levertin känner så väl och levtt sig in i under de många år hon varit bosatt där.

Där en perfekt lady utkläckes.

(Forts. fr. sid. 995.)
förd, omfattar cirka 16 har, och det mesta av denna yta upptages av gräsplaner. Längst borta i en avskild vrå låg sanatoriet, d. v. s. sjukhuset, vilket står under ledning av en tränad sjuksköterska. I England är man mycket mån om att avstänga alla sjuka barn från de friska, även om de endast lida av förkylning.

Här kan ju icke bli tal om en uppräknings av alla de många salarna och klassrummen, endast några korta redogörelser.

Vid sidan om bönsalen låg skolans musikavdelning. Här fanns övermusiklärarinnans studio med en stor flygel och härlig utsikt över havet. I korridoren utanför fick jag plötsligt en vision av vad en massproduktion av unga ladies stundom kan föra med sig. På var sin sida låg en rad av smårum eller rättare vitmenade celler, jämt så stora att de rymde ett piano och en stol. Jag såg med ens framför mig alla dessa ljusa och mörka små damer, i shinglat hår och bobbat, som med smala fing-

Köp Lucks

KARAMELLE-RADE
valnötter, mandel, jockeymösor m. m. i 1/4 kgs. vackra dekorerade bleckburkar.
Kr. 2.—
fraktf. kr. 2.60
PERCY F. LUCK & Co.

M. ZADIG'S DEPILATORIA

ett säkert verkande, oskadligt medel för att borttaga generande hårväxt.

Säljes överallt.

M. ZADIG - Malmö

H. M. Konungens Hovleverantör.

NEDERLAG:

i Stockholm, Regeringsgatan 27.
i Göteborg, Chalmersgatan 20.

Marta-skön

Inregistrerat

befriar Eder från de obehag som heta trötta och ömma fötter. Rymlig modell, mjuk och böjlig lädersula, filt-fodrad inläggssula, lagom låg klack och gummiack. Av svart 12.— och brun boxvalv 14.—
Lack 14.—
Expeditas fraktfritt direkt från Skofabriks A.-B. Oscars, Örebro

Bensintvätta

överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt. Sthlm.

Att stärka sin ekonomi

sträva alla efter. Därtill hör att göra sina nödvändiga inköp så ekonomiskt fördelaktiga som möjligt. En god vägledning i detta hänseende gives i den 434 sidor stora huvudkatalog för hösten och vintern, som firman Ahlén & Holm, Stockholm, nyligen utgivit. I densamma erbjudas alla slag av varor av goda kvaliteter till verkligt låga priser. Vi ha t. ex. blott vid ett hastigt genombläddrande funnit:

Ljusa jacquardfilar av ylle för Kr. 9:95, Stickade sängtäckor för Kr. 12:25, Vaddmadrasser för Kr. 16:90, Sportbyxor av ylletyg för Kr. 8:95, Herrstrumpor av hylle för 95 öre, Herrskjortor av hollands med 2 mjuka kragar för Kr. 4:95, Herrtröjor av ull-bomull för Kr. 1:25 och Herrkalsonger för Kr. 1:45, Herrskodon av boxhud för Kr. 12:65, Hylle vadmal för Kr. 4:85, Täckestyg för 69 öre, Trädgärdder för 35 öre, Vit domestik, 60 cm., för 33 öre, Damtröjor, Lahman, för 53 öre o. s. v.

Detta är endast några få exemplar ur högen — tusentals andra påtagligt förmånliga priser skulle kunna nämnas — och vi ha förfrågat oss hos firman hur det är möjligt att sälja så där billigt. Vi ha fått svaret: Vår kolossala omsättning gör det möjligt. Och så har ju firman en hel del egna fabriker samt har slutit de bästa förbindelser med in- och utlandets förmåsta leverantörer. De fördelar firman sålunda kan vinna låter den komma sin kundkrets till del. — Katalogen är trevligt uppställd, inbjudande att studera. Ur flera synpunkter är den intressant och värdefull och bör därför rekvideras av var och en, helst som den ju också erhalles gratis och portofritt. — Man behöver bara på ett brev kort begära den hos Ahlén & Holm, Stockholm 20. Annonc)

Mot
trötthet
och
allmän svaghet
användes

Ferrin

Ökar krafterna.

Endast det bästa
för Mattor och Colv
är gott nog
Linoleumlack No 673
Torkar på 7 min
Forniss AB
Aktiebolaget Stockholm

Vat på den säkra sidan
vid valet av näringsmedlet
för Ditt barn o. välj genast
det världsberömda Mellin's
Food, som är den bästa
möjliga ersättning för
modersmjölken o. skänker
Dig den största tryggheten
för att barnet skall få en
stark o. kraftig organism.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter.
Förordas av läkare. Pris
kr. 2: 75 pr burk.
Mellin's Food Biscuits rek.
vid övergången till fast fö-
da samt för svaga personer
av alla åldrar. Pris Kr. 2: 75
pr ask. Finnes på apoteken
och i Droghaffären. Prov
o. broschyrer gratis fr. Mel-
lin's Food Depot, Malmö.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14.
Tel. 7576. STOCKHOLM. N. 18336.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Bo-
utredningar och testamenten. Även
skriftliga förfrågningar.

Cholepalmine

är
crëmen som skyd-
dar huden vid
bläst och kyla

rar och resignerade miner drillade skalor och hamrade sonater i dessa vita bås. Cellerna voro försedda med dubbla dörrar och dubbla väggar för att ljudet eller — oljudet ej skulle tränga utanför. Men i varje dörr fanns en liten gläseruta och genom denna kunde den i korridoren patrullerande lärarinnan övervaka, att skalorna icke dogo bort och sonaterna tystnade. Det är möjligt, att flitens ande mädde bra mellan dessa kalkade väggar, men jag tyckte mig förnimma, att musikens genius hade det rätt trångt.

Det kändes befriande att komma in i gymnastiksalen, som var inredd på svenskt sätt — jag undrar om den ej var direkt importerad från Sverige. »Swedish Drill» ingår nämligen i skolplanen.

Skolrummen voro mycket ljusa och nätt ordnade — alla som jag såg med utsikt över havet. Väggarna voro hållna i kräm-vitt, och här och där behängda med konstverk. Över golvet låg en stor tjock matta, vilket jag aldrig förut sett i någon skola. Men ju tystare allt går till i England, ju bättre och förnämre. Jag hörde talas om en lärarinna, som från Roedean kommit till en skola, som var mindre förnäm och som inte hade några mattor. Under hennes första lektion reste sig en elev och sade: »Ursäkta, jag kan inte höra fröken». Lärarinnan urskuldade sig med, att i Roedean var det så tyst, att hon aldrig behövde höja rösten.

Den stora ritsalen var särskilt intressant att bese. Här gavs undervisning ej blott i ritning, målning och skulptur utan även i keramik. Ugn för bränning fanns inom skolan och flera av de framställda föremålen voro synnerligen vackra. Vi besökte också slöjdrummet, där några elever voro sysselsatta med snickerier och gjorde möbler.

Från »the Main School» kommo vi in i ett av boningshusen för de äldre eleverna. I den nedre våningen hade var och en av flickorna sitt eget lilla privata arbetsrum, nätt och enkelt möblerat med ett bord i ek, bokhylla m. m. På golvet låg alltid en tjock matta.

Sovrummen voro däremot belägna i de övre våningarna. Vanligen äro de avsedda för en person, men det finnes flickor, som föredraga att ligga två till tre tillsammans. Sovrummen, också de helt små, äro hållna i vitt med sängöverkast och gardiner i blommig cretonne.

Utom dessa två rum, som varje flicka har till sitt förfogande, fanns ett stort, präktigt drawing room med hemtrevliga hörn och vacker öppen spis. Matsalen var anordnad med många småbord, så att en sex—åtta flickor kunde bilda en krets. Slutligen finnes i en särskild byggnad en stor simhall med en bassäng 70x25 fot. Alla engelska skolor, som jag sett, har en dylik simhall med uppvärmt vatten.

Mitt inne i detta komplex av byggnader, ligger kapellet. Det är hållet i italiensk stil. Eleverna ha här tillfälle enligt ett vanligt bruk i engelska skolor att bekosta en större eller mindre väggytans beklädnad med marmor.

Liksom överallt i England är skolåret i Roedean indelat i tre terminer. En hel stab av lärarinnor förestå undervisningen. Under terminerna få flickorna ej sova borta från skolan, men det är tillåtet för föräldrarna att två gånger under höst- och sommarterminerna taga dem ut en halv dag. Om de återvända utan »förkläde», måste de skickas tillbaka i en »skolbil», d. v. s., en bil från en särskild firma i Brighton, som åtnjuter skolans fulla förtroende. Inga romantiska rymningsförsök med chaufförer, nu så moderna, torde därför kunna anordnas från Roedeanskolan.

JOHAN MORTENSEN.

Föryngras
Er var
morgon!

Ett meddelande av vikt
för alla nutidsmänniskor.

ICKE ALLA veta ännu hur välgörande det är att vid den uppfriskande morgonduschen eller tvättningen använda F. Pauli's Ovicula — skönhetsvälen — vars mildt verkande medicinska beståndsdelar tillsammans med bl. a. speciellt behandlad äggula verka i högsta grad förnyande och föryngrande på huden — och därmed på hela organismen! Försök själv i morgon bittida!

F. PAULI'S
Ovicula

— skönhetsvälen

1 Kr.

HÅR OCH FJUN PÅ BENEN

synas till och med genom strumporna.

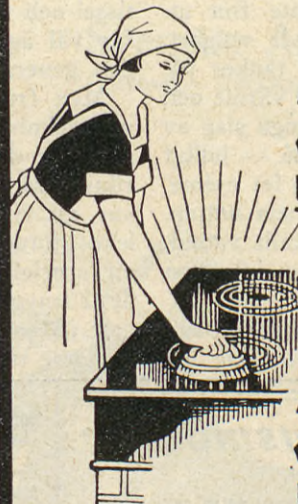
En var vet huru detta ofta misspyrder den vackraste kvinna. Det nuvarande modet gör det nödvändigt att borttaga allt synligt hår och fjun. Förr anlätades rakkniven, men denna endast stimulerade hårväxten, gjorde håret strävare och framkallade finnar och hudrodnader samt kvarlämnade svarta prickar. De vanliga hårborttagningsmedlen voro illaluktande och besvärliga att tillreda.

Upptäckten av Taky, (en parfimerad creme som användes så som den kommer ur tuben) tillåter nu varje elegant dam att på 5 minuter, var och när som helst borttaga allt överflödigt hår och fjun och hava lena och vita armar och ben. Taky upplöser håret ända till hårrötterna och håret återväxer endast helt långsamt, för att oftast så småningom helt försvinna.

Den patenterade Takycremen tillverkas i Paris och försäljes i Sverige i alla förstklassiga parfym-, sjukvårds- och kemikalieaffärer till Kr. 2:— pr tub. Endast en storlek, den i förhållande till priset största och billigaste.

Geeralagentur för Sverige:

AKTIEBOLAGET PARFYMERI R. BARLACH, STOCKHOLM I.

ANVÄND ALLTID

ZEBRA

FLYTANDE Ugnsvärta

kallad

“ZEBO”

eller

ZEBRA

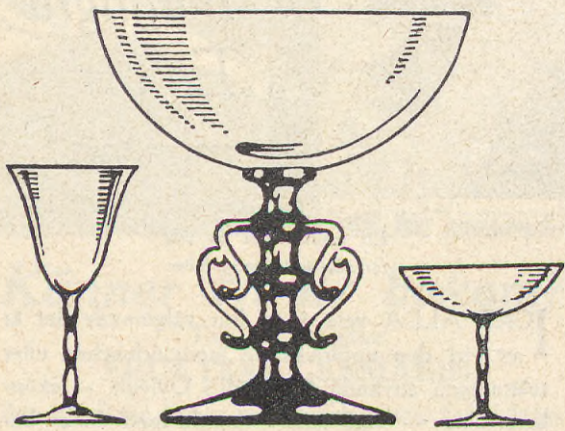
PASTA Ugnsvärta

Sparar tid och arbete.

Bekvämt att använda.

Giver en djup svart glans.

Alla glas äro försedda med
Orrefors märket.

Vacker vardagsvara

kan man med rätta kalla Orrefors tillverkning av enkla, blåsta eller pressade hushållsglas. Rationella och smakfulla former för alla i dagligt bruk förekommande typer. Glasen göras såväl i vanligt ofärgat som i blått eller topasfärgat sodaglas.

Nya modeller och nya uppslag utarbetas ständigt och finnas att tillgå i handeln till verkligt facila priser.

ORREFORS

BRUKS AKTIEBOLAG, ORREFORS

Grand Prix Paris 1925.

Gatans boudoar.

(Forts. fr. sid. 996.)

ten. Och de göra det grundligt, energiskt, oanfäktat.

Det sista blir det, som för den vuxna, vilken står väntande en meter ifrån och ser på, är det mest nya i situationen.

Visserligen är det nytt att se två "bättre mans barn" (så sade man om min generation, då den bar sig illa åt) pudra sig på gatan. Det har jag aldrig sett förr. Varken "såna som ska vara bildade" och "ha fått uppfostran" eller andra. Det ser verkligen inte fint ut. Det ser dumt ut. Och naturligtvis vulgärt. Och jag ryser uppriktigt, då jag tänker på, hur en sextonårig hy skall bli, där värme och skoldamm packas in med hårda, unga slag av en solkig pudervippa med puder på — billigt puder. Och utan underlag av fin, fet crème. Och naturligtvis får det sitta på hela natten. Och tvättas av på morgonen i kallt vatten, som annars är så bra så, men som inte kan göra rent *det* ansiktet.

Det blir något om några år av den unga hyn. Och så när det blivit en grådaskig hy,

måste man dabba på mer puder och skicka in frågor till Iduns skönhetsdoktor: vad ska jag ta mig till? Att inte mammorna är måna om att flickorna skola få lära sig hudvård, när de se hur det är. Det gjorde mig ont om de två, det var ganska söta flickor.

Emellertid, det andra var nyare: allas oanfäktade lugn. Betänk: direkt nedanför skolans alla fönster och i strömmen av alla kamrater. Som sågo på bilen, men inte ägnade en blick åt de två, som pudrade sig med hjälp av bilens spegel. Ingen fruktan! Ingen fruktan för lärarinnornas ögon, ingen fruktan för tissel och tassel eller skvaller. Nåja, skvallret får väl ägnas annat, skvallret är inte heller den generationen av med.

Men fruktan tycks den vara av med i en utsträckning, som vi inte kände till. Och därmed går den nya generationen också så uppriktigt, så öppet till väga. Om det kunde tänkas, att vi hade pudrat oss — vilket vi ännu icke gjorde, ty puder ansågs på min tid som ett speciellt kastmärke — så hade vi gjort det i smyg. Något annat hade icke varit tänkbart. Man stod på den tiden icke i sådant förhållande till sina mödrars ålderklass, att man

kunde vidgå olaten. Det hade dels ansetts som fräckhet och dels vållat ett så omänskligt bråk, att vi faktiskt inte orkat bära också uppriktighet.

Dessa båda onosliga ungar voro inte oroliga, men heller inte fräcka, alls inte det. Nutidens ungdom är inte "fräck" — den behöver ju inte värja sig med ett antaget trots.

Den är bara lugn. Den kan få en tillsägelse, men en tillsägelse ges numera i hövlig, saklig ton och tas emot, kanske som något onödigt, men utan störd sinnesfrid. Och det är oskattbart. Man behöver nämligen sin sinnesfrid till allvarligare och större saker. Fruktan är en ödeläggande och förstörande själsrörelse, säger d:r Elisabeth Sloane Chesser, den kloka engelska läkaren. "Så många människor lida av en neuros, som är en följd av utstånden skräck, att vi böra göra allt för att skydda våra barn för fruktans inflytande."

Det blir alltså en mindre nervös generation, den som nu växer upp, mindre nervös än vår. Trots tidens egen nervositet.

Men jag tror att den får sämre hy.

VERA v. KRÆMER.

Tusentals husmödrar

lovordå

våra verkligt gedigna artiklar i alla slags Linnevävnader och förstklassiga vita Bomullsvävnader.

Gynna våra befullmäktigade försäljare som visa våra varor, så blir Ni i högsta grad själv gynnad.

Vår handduksspecialité, kallad *Wallners Allmogedräll* enl. vidstående skyddsmärke, åtnjuter allas odelade förtroende, som prövat varan. *Katalog med kvalitétprov på begäran gratis.*

WALLNERS HELSINGELINNE-INDUSTRI

Inneh. Ferd. Wallner

HUDIKSVALL

Men *Wallners Allmogedräll* skall manglas lätt.

Begär alltid Vitrums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.
Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Vad varje kvinna vet

är att Drott är garant märket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur.

Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade, från kr. 59:—. *Drottarmbandsuren* finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande armband från kr. 39:—.

Bese prov hos urmakare!

GIV HENNE ETT DROTT-UR!

Det vackraste

från Uppsala Universitets 450-årsjubileum.

NÄR DE TRE DAGARNA ÄRO FÖRBI OCH JAG ÅTER STAR på stockholms-perrongen, möter jag frågorna: — Vad var det vackraste? — Vid Jubileet! — Vid hela festen! — Hela tiden . . .

Det vackraste. — Jag tänker efter och svarar ideligen. Jag ser, att fast det naturligtvis borde vara bara ett, har jag många svar för superlativen. Det vackraste! — Kanske staden själv — septembersolflödet, som låg mer klarligt tindrande än någonsin vid en vardags sol över den festvimplade staden, över de muntra ungdomsskarorna på Drottninggatan och över Carolinas ljusa murar uppe på krönet av backen i fonden . . .

Kanske den sidenskimrande fanborgen och den vita studentcirkeln bakom Jacob Ulfssonsstatyn, när täckelset sjönk mot pelarens fot — solen stod fullkomligt sommarstrålände och molnfri även då, lysande mot de kungliga silversmida vagnarna nere på gatan och de ljusa toaletterna uppe på estraden vid gamla seminariet. . . .

Kanske processionens intåg i Aulan — alla fanor ur Universitetets rika gömmor voro framtagna, och de ordnar, insignier, rektors- och biskopskedjor, som glänste här i rundeln nedanför estraden skulle kunat fylla en tunna guld på Stora Torget, om vi levat på Waldemar Atterdags tid. . . .

Kanske strålkastarna, som gled sent om kvällen ut från Slottsbackens mörker, "uppsökande minnesmärken", reste domkyrkotornet ensamt och vitt som en spira av mänskensljus, ristade ett jätte- och järnteckenkors på himlavalvet bakom Gunillas klocka och lade gångarne och lindarne i Geijersträdgårdens nu tysta och stelnade rektangel i en drömmande junimatts dager, så att man kunde vänta se Agnes Geijer stiga fram mot balkongräcket från Trädgårdssalongen innanför. . . .

Kanske "den vackraste på uppvaktningstrappan", prinsessan Margareta av Danmark. — Jag ser henne gå in till "Kungamiddagen" vid sin fars arm, mörkogd, mjuk och leende, hennes ovanligt vita hy har ett blomblads skira ömtalighets drag. Kanske således att hon var det vackraste. Nu har jag bestämt mig för att säga det till alla . . .

Men denna natt, när frågorna tystnat med barn som somnat, och endast parkens träd sträcka sina höstsvarta toppar upp mot mitt ensamma fönsterljus, och jag skall börja tänka tillbaka utan hjälp — icke ens av dagspressens hundra goda spalter sammanlagda — ändrar jag alla mina åsikter ur superlativena och tar en alldeles ny. En enda. Men det kan hända, att den skall följa mig intill ålderns dag, jag ser redan emot det — om trettio år — om femtio — skall jag berätta för mina barnbarn. — Läs orden så som man minns Frithiof Saga, som man lärt utantill i skolan.

Det vackraste av dessa tre dagar, det var den gåva, som givits till det jubilerande Universitetet och — till Sverige — av en av dess unga söner.

Dagen var mycket överfylld av gåvor. Hela det inflyttade bordet uppe i Aulans estrad, vaktat av marskalkar var fyllt av dem. Hyllningsadresser, festskrifter — från främmande universitet, från vetenskapliga institutioner. De skola väl förvaras genom tider och sekler, inlåsta i glasmontrer i Carolinas, i Universitetets bibliotekssalar, och sällan skall ett fruktat mänskligt finger vidröra gyllenlädars — pergamentspärmarne. — En gåva är given, vilken de lärde icke kunna få in i montererna, ty den är redan tusen- tiotusendubblad och ägs av Sveriges folk i denna kvällsstund redan, den låg framför mig på läktarbalustraden, när processionen flöt in, sekunderna efter har den dånat fram under Aulavalven från orkesterstraden, som åska, som tordön, som stormvägnas dunkla mummel efter dagsstorm, — som stillnad, oöverskådlig havsvidds ljusa kvällsdrag i solskimmer sedan. — Livets tack för livets arbete, det gångna av seklerna, det mycket synliga och det mest glömda. Kantaten av Gunnar Mascoll Silfverstolpe. Hör några brottstycken:

Nu dåna gamla klockor omkring en helig ort,
Och tungt som fågelsvärmar dra seklerna förbi.
Se, svarta kappor fladdra, och genom Minnets port
Går fram den döda ungdom, som fostrats här som vi.

Den träder oss till mötes i leende gestalt.
Den kommer blek av oro och tveksam och försagd.
Du blonda, svenska ungdom, i dig vi hälsa allt,
Som gav vår tanke frihet och blev vår andes bragd.

Omkring dig blåste kriget med nordans mörka vin,
Och du fick gå i solen på fredens trygga jord.
Du talade med klangen av harneskhårt latin,
tills du lät tanken spela i friska, svenska ord.

Vem räknar alla kvällar, då tusen kamrar tänt
För andens tysta envig ett mildt och stilla ljus,
Och ingen täljt de morgnar, som funnit en student
Med blicken blank och lycklig av nya tankars rus.

Här tuktades det vilda, som stormade för hårt.
Här väcktes veka viljor till mod och tillförsikt.
Och sången gav sin lisa för allt som kändes svårt,
Och tumlade i visor och steg i svärmisk dikt.

De svarta leden bölja. Ur skumma grifter går
En här av jordad ungdom i dagens höstljus fram.
Vi hälsa er i skimret av skiftesrika år,
Studenter av vår egen, vår blonda svenska stam.

Kör.

Nu dånar gamla klockors malm
mot ryndens gyllne ro.
Vi samla i en uppbrottspsalm
vår läntgan och vår tro.
Vårt verk skall ödmjukt taga vid,
där andra fyllt sitt värv,
och hävdas manligt i en tid,
som nalkas bistert kärv.

Vintern blir Sommar

om Ni gör en

Medelhavstur

med

T. M. S. GRIPSHOLM

Från Göteborg 1 febr. 1928,
återkomst 12 mars 1928.

Medelhavsländernas
intressantaste platser
besökas.

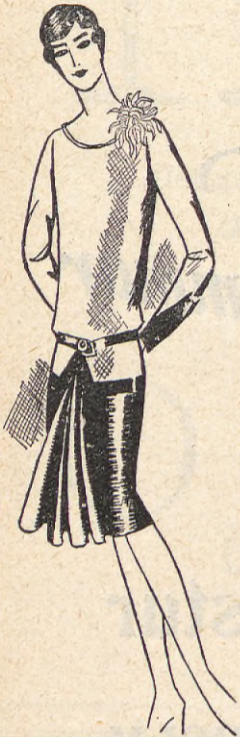
Begär prospekt från närmaste Resebureau,
agent eller direkt från

Svenska Amerika Linien

Göteborg - Stockholm - Malmö - Hälsingborg

Krantz

PUB

Klänningen.

hösten 1927 — med sin oändliga rikedom på mångskiftande detaljer, bör ses i vår utsökt lyckade kollektion av nyheter från kontinentens ledande modehus.

Promenadkappan

med pälsbesats finnes i höst i en mångfald stilfulla modellvariationer, av vilka vi ha ett synnerligen förnämligt urval nyheter i alla prislägen.

HÖSTNYHETER

Nyheterna från Paris

— och andra kontinentala modecentra — i säsongens mångskiftande modellvariationer exponeras nu i våra modeavdelningar. Capes och Schalar i tyll med metallbroderier samt i lamé äro bland våra förväro för hösten.

Paul U. Bergströms ^{A/B}

NORR.

SÖDER.

Så låt vår strävan till bedrift bli ständigt högre ställd, och låt det flamma i vår skrift av nya tankars eld! Vi gå att söka dolda ting. Vi gå i dunkla land. Låt mörkret sprängas runt omkring av facklan i vår hand.

Och skänk åt våra täta led en dristig föresats, en värlig lust att vara med på andens tummelplats! Vår egen genius, fyll var själ med brinnande beslut, och giv oss kraft att göra väl och kraft att hålla ut! Än skummar världen hård och vild av hat och övermod. Vår hand skall varda fast men mild vår vilja ren och god. Du hjärtats gamla lära, giv ditt enkla, stilla ord till motto åt ett jordiskt liv, som snart blir bara jord.

Snart är vår arbetsdag förbi, och handen sjunker svag. Tag mot oss, land, och låt oss bli en makt vår korta dag! Vi äro lågor på en hård, som brinner undanskymd, och vingar rustade till färd i en omätlig rymd.

EVA SCHMIDT.

Munken och Eros.

DET VAR EN GÅNG EN UNG KAPLAN, en världspräst i svart rock knäppt upp till hakan och rund styv stärkekrage. Han tog sitt kall allvarligt i nitiskt arbete för "Den enda saliggörande" katolska kyrkan. Dessutom ägde han ett ovanligt stort intresse för kulturhistoria, och sin praktfulla gamla benediktinerkyrka kände han till punkt och pricka; varje figur i de bleknande frescerna, där de förtappade brunno i en skyhögt eld, varje tagg i himladrottningens lysande krona, varje blomsterslinga i de styva broderade mässharkarna i sakristian. Med sorg såg han huru åren tärde på klostret, hans skatt, hans allt. Den helige Domitians riddarrustning fälde varje dag sitt guld och i barockaltarets trä borrhade masken små gångar, så att ett gult puder föll över altardukens silverbårder. — Dock var det icke kyrkans sak att vårda de dyrbara minnena, därtill fanns en fornminnesförening, men den saknade medel.

Under sommaren, när det fanns gott om främlingar i den lilla staden, satte kaplanen upp ett litet plakat på kyrkogårdens gallergrind. Klockan två varje dag skulle kyrkan förevisas. Det var prästen kärt att visa alla skatterna, innan tiden hunnit fullborda sitt förstörelseverk, och dessutom kunde han få rikta sin magra kassa med flera blanka skillingar, som intresserade kyrkbesökare diskret tryckte i hans hand.

Med verklig sakkunskap och ett visst patos berättade han om Benediktinerklostrets växlande öden, om eldsvådor, krig och klosterrov. Man gick från föremål till föremål som på ett museum. Detta var helt visst en egendomlig vandring för den, vars fingrar aldrig doppats i en vigvattensskål, och som aldrig korsat sig och suckat ett Ave Maria. Ty man strövade omkring överallt i helgedomen, innanför högaltarets skrank, där en och annan nyfiken petade på ampeln med dess röda evighetslåga, och i sakristian, där den heliga skrift på latin, som endast prästerna i de katolska länderna "böra" läsa, låg uppslagen.

Med kaplanen i spetsen steg den lilla främlingskaran ned i katakomberna, de dödas underjordiska krypta. Endast tre stearinljus, som prästen tagit fram ur en biktstols gröna tyghölje, lyste i den fuktiga och unkna källargången. Ur denna förde en mörk stentrappa till ett rikt smyckat kapell, där jesuiterna en gång mässade, och slutligen stannade så kaplanen efter ännu en rundvandring framför en relief; en vacker bild av två gestalter i huggen sandsten. De liknade mest två unga

ÄNNU är det ej försent!

Jubileumsskriften gratis till alla Iduns abonnenter!

1927 är ett stort bemärkelseår för kvinnan och hemmets egen tidning som kommer att hufvudsakligen med en i flera färger konstnärligt utstyrd JUBILEUMSSKRIFT vars pris i bokhandeln blir kr. 3:—.

Pris 4:de kvartalet kr. 4:25 med jubileumsskriften.

Prenumerera genast

å IDUNS EXPEDITION Postgirokonto 1235, Box 234, STOCKHOLM

eller vänd Eder till närmaste postanstalt eller bokhandel, ju för dess hellre.

En fri översikt av Edert liv.

"Ni kan fördriva Edra svårigheter", säger en framstående astrolog. Ett utkast eller en översikt av ens liv är lika viktigt för en rätt tänkande person som

sjökortet för en sjöman. Varför blint gå omkring, då Ni kan, genom att endast skriva ett brev, erhålla sådana exakta upplysningar, som kunna leda Eder till framgång och lycka.

VARNAD ÄR VÄPNAD.

Prof. Roxroy vill omtala för Eder, hur Ni kan bli framgångsrik, vilka Edra gynnsamma dagar äro, när Ni bör starta ett nytt företag eller börja en resa, när och med vem Ni bör ingå äktenskap, när Ni bör begära ynnestbevis, göra penningplaceringar eller spekulera. Alla dessa och många andra saker kunna omtalas från Edert livs fortgång.

M:me E. Servagnet, Villa Paradis, Alger, säger: "Jag är fullkomligt nöjd med mitt horoskop, vilket omnämnt med största noggrannhet både gångna och nu inträffande händelser. Det skildrade mina karaktärsdrag fullkomligt riktigt samt beskrev mitt hälsotillstånd. Dessutom lyfte det försiktigt på den slöja som höljer framtiden och innehöll många värdefulla råd. Jag betraktar prof. Roxroys verk såsom rent av märkvärdigt och anser ett av honom utarbetat horoskop såsom hemmets goda stjärna."

För att fritt erhålla en kort översikt av Edert liv, uppgiv helt enkelt datum, månad, år och födelseort. Skriv egenhändigt namn och adress tydligt och sänd det genast till prof. Roxroy. Om Ni vill kan Ni närsluta 1 kr. i Edert eget lands frimärken. Adress: ROXROY, Dept. 4740B 42, Emmastraat, HAAG, Holland. Portot till Holland 25 öre.

KÖRKORT

Grundlig undervisning.
AUTOBOLAGET,
Birg. Jarlsg. 14,
Tel. 761 09.

Twilfit

Nybrog. 11

Specialaffär för damer.

KORSETTER
CORSELETTER
HÖFTHÅLLARE
BRÖSTHÅLLARE
NATTLINNEN
DAGLINNEN
BENKLÄDER
COMBINATIONS
MORGONROCKAR
PYJAMAS
STRUMPOR
HANDSKAR
VANTAR

Priser enastående låga.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Hovmanicurlisten

JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

FÖRSTORINGAR 18x24 24x30
EFTER INSÄNT NEG. nr. 2:50 3:50
FOTOGR. MAGASINET ESKILSTUNA

Syskola. Dag- o. Aftonkurs.
Prospekt på begäran. Drottninggatan
110 Stockholm. Olga Lindhes Mode-
salong. Tel. 86330.

Damkurser

Sthlms Nya Chaufförskola. Artilleri-
gatan 51. Tel. Östermalm 56 5.

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste
priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgs-
gatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Syster Ellas Sårsalva

Den absolut bästa.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Damkurser

Bilskolan Svea, Surbrunnsg. 50, Stock-
holm. Tel. V. 9679.
Övningsv. Chrysler.

klosterystrar, nästan helt och hållet dolda inom en och samma mantels veck.

— Vad är detta, frågar någon.

I vägledningen står skrivet av en fil. d:r att reliefen, som är flera hundra år gammal föreställer två nunnor. Men prästen hade bildat sig en egen mening om saken.

Hans blick är strålande då han talar: "Detta är en symbol av den jordiska kärleken, den store Eros. Man ser på bilden att mannen lägger sin arm om kvinnans axlar, och samma mantel omsluter dem båda två. Innebörden är denna: 'De tu skola varda ett.' Tre elds-lågor äro uthuggna, det bör tolkas som den heliga treenighetens symbol. — Någon har påstått att bilden föreställer två nunnor. Det är inga nunnor. Det är ett härligt konstverk åt den jordiska kärleken — Eros."

Munkens ögon lyste. Såg han något som hägrade, på en gång sublimt och av denna världen och lika ouppnått som stjärnorna?

Därpå korsade han sig, knäböjde hastigt, gick ut genom kyrkoporten och försvann som en svart skugga i det gröna sommarlandskapet.

LÆTITIA.

"Samaras ängel."

(Forts. fr. sid. 999.)

blick på de besvikna. En liten Rödakors-syster från ett okänt land, inte kunde hon rå för det, inte. Tablå!

Doktor Linder har oräkneliga vänner därute, med vilka hon ännu underhåller förbindelse. Lådor, fyllda av tacksamhetsbrev, vittna om vad "Samaras ängel" en gång var.

En veckad doktorshatt kan visserligen betyda ära, men hjärtans tysta hängivenhet värmer mer den, som älskar att utgiva sig för andra.

Då fru Linder talar om arbetet i Samara är det egentligen om hennes medhjälpare hon talar.

Tack vare dessa är undertecknad ganska väl underrättad om de oerhörda kraft- mod- och energiprestationer doktor Anna Linder själv utförde.

JULIA SVEDELIUS.

Amerika i Stockholm.

(Forts. fr. sid. 1000.)

ningen i övrigt, men ändamålsenligt och korrekt, precis som man föreställer sig att en intensivt arbetande amerikanare vill ha det.

Det roligaste rummet är nog matsalen i grönt och guld. De smäckra stolarna av mycket enkel modell ha förgyllt träverk och klädsel av grönt skinn, borden äro ovala, av mahogny och anmärkningsvärt låga. Det dukades just för två på ett av dem och jag passade på och lärde mig en liten praktisk detalj som härmed överlämnas till läsarinna: när Ni dukar med endast spetsunderlägg på en blank mahognyskiva, lägg då en mjuk platta, av tjock filt, e. d. under den lilla spetsduken som kuverttallriken skall stå på! Så går tallriksbyttandet ljudlöst och bordet repas inte.

En annan detalj som gläder ögat i den förtjusande salen är en myckenhet gnistrande kristall. Ljusstakarna äro också av kristall och det är mycket vackert. Glänsande marmorkolonner markera dörrarna och bågfontänen.

Husets huvudperson den ettåriga Anne Harrison gjorde sin entré i stora salongen, i vit lenong och gröna saffianskor. Hon var obeskriverligt söt och charmefull med stora svarta ögon som logo mot hela världen. En gång under den provande sittningen blev unga miss Anne en smula otålig och då avslöjade hennes mamma, som kan smickra sig med att vara frappant lik sin dotter, att hon äger en utomordentligt vacker sångröst. Rikedomen på noter, mycket använda nothäften, röjer förresten att inte flygeln står i salongen bara för att bära upp det präktiga guldfransade flygeltäcket.

TH. K.

En sann fröjd

Ni kan kläda Er väl på moderata medel, det gäller bara att hålla sakerna lika fraicha och till utseendet nya, som när de köptes. Detta gör LUX för Eder.

Och det tvättar inte endast allt, som Ni över huvud taget vill tvätta, utan gör det riskfritt samt ekonomiskt, och bevarar det i sitt ursprungliga, nya skick.

Tvätten är undanstökad på några minuter, och den kan utföras var som helst. Fråga Edra vänner om LUX — Ni kommer att få svaret: »Försök det, så kommer LUX sedan alltid att finnas i Ditt hem».

LUX säljes aldrig i lös vikt, det finnes endast i paketer. Ett paket kostar 30 öre, som räcker till åtskilliga tvättar. Ett stort paket kostar 60 öre.

Pröva själv!
Det är så enkelt, bekvämt
och ekonomiskt

Tillverkas av

AKTIEBOLAGET SUNLIGHT, NYKÖPING

H. P. 505.

Damhattmodet

bjuder denna säsong på större variation än vanligt. Gå upp på N. K. och se de verkligt förtjusande saker N. K:s Damhattavdelning kan visa Eder.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Iduns korrespondensklubb

Sjuksyster som känner sig mycket ensam och övergiven på en trist landsbygd, önskar för tankeutbyte korrespondera med någon, som är i samma belägenhet.

Hösten 1927.

JURIDISKA RÅD.

Boskillnad.

Fråga: Undertecknad är gift och har avlönad befattning. Min man har stora skulder. Hur bör lämpligast förfaras för att i händelse av inträffad arbetsförmåga eller mitt dödsfall vårt barns rätt så mycket som möjligt må bli tillgodosedd? Hur förfaras för att få boskillnad? Skola alla tillgångar och skulder då upptecknas?

Callina Vulgaris.

Svar: Ni tillrådes att snarast söka boskillnad. Gemensam ansökan härom skall — förutsatt att äktenskapet ingåtts efter det nya giftermålsbalkens trätt i kraft — göras skriftligen hos rätten i den stad eller å landet hos domaren i den ort, där mannen är mantalsskriven. Bouppteckning upptagande vardera makens tillgångar och skulder, sådana de äro, när ansökningen göres, bör bifogas densamma. Sedan boskillnad beviljats, skall bodelning äga rum, varvid vardera maken i regel skall tilldelas hälften av makarnas behållna giftorättsgods, varmed förstås den egendom, som andra maken hade vid äktenskapets ingående eller sedermera förvärvat och som icke särskilt undantagits såsom enskild. Den egendom, som rätteligen tillagts make vid bodelning, samt den egendom, som han därefter förvärvat, är fredad från gäld, gjord av andra maken. Hänvänd Eder till advokat.

Underhåll och arv.

Fråga: Min moder har avlidit. Alltsedan hennes man för många år sedan övergav henne, har jag bidragit till hennes försörjning, varjämte hon åtnjutit fattigvårdsunderstöd.

Äger fattigvårdsstyrelsen rätt att av mig och mina syskon uttaga ersättning för den lämnade fattigvården eller kan min far åläggas dylik betalningsskyldighet? Kan jag fordra ersättning för det underhåll, jag lämnat min mor? Äga barn, som fötts utom äktenskap, arvsrätt efter sin moder,

sedan hon ingått äktenskap med en annan man än barnets fader *Jeanna.*

1) Man är pliktig att utan fattigvårdssamhällets betungande försörja sin hustru. I övrigt åligger det föräldrarna och barnen att i mån av behov å ena samt för många å andra sidan försörja varandra, så att de ej falla fattigvården till last. Fattigvårdsstyrelsen äger att av den, som åtnjuter fattigvård, uttaga ersättning härför. Tillika äger fattigvårdsstyrelsen att av den, som enligt vad ovan sagts, är försörjnings-

pliktig, uttaga kostnad för lämnad fattigvård, dock att talan mot föräldrar och barn — men icke mot mannen — skall anhängiggöras 60 dagar efter det fattigvård, för vilken rätt till ersättning förefinnes, börjat utgå, vid äventyr om det försummas att rätt till ersättning för fattigvårdskostnad, som utgivits mer än 60 dagar före det ansökningen om utbeholdande av ersättningen gjorts, anses förfallen. Då enligt vad ovan sagts den som åtnjuter fattigvård är betalningsskyldig gentemot fattigvårdsstyrelsen härför, bör Ni snarast möjligt gå i författning om att dödsboet försättes i konkurs, då eljest arvingarna

bliva personligt betalningsansvariga för den dödes gäld.
2) Barn utom äktenskapet taga arv efter moder och modernefränder och ärves av dem, som vore barnet av äktenskaplig börd.

Enastående medel till avmagring

Utdrag av insända rekommendationer:

Efter att ha provat ett glas "Facilpastiller" — och märkt tillfredsställande resultat, beder jag härmed om ytterligare ett glas.
Fru M. C.

Jag är våldsamt belåten med pastillerna.
E. J. Aalestrup.

d. 13/3 27.

Var god sänd mig ett glas Facilpastiller. Jag kan på det varmaste rekommendera dem, och skriver nu för en väninna.
A. M.

Av diskretionshänsyn nämna vi ej fulla namn.

Rekommendationernas riktighet är attesterad av

Notarius Publikus.

Facil-pastillerna fordra ej diet, äro garanterat oskadliga och absolut verksamma. Facil-pastillerna fås på apoteken i glas à 100 st. till kr. 4:— . Beloppet kan även insändas evt. i frimärken till postbox 365, Stockholm I, varefter ett glas sändes Eder portofritt och diskret.

Var god sänd omgående 100 Facil-pastiller till kr. 4.00 till min adress: Fru A. K. Vi äro mycket belåtna med dessa piller, vilka äro alldeles förträffliga och hjälpa storslaget, jag har redan minskat betydligt i vikt.
d. 6 Maj 1927.

Jag tackar Eder för det första glas, jag har nämligen genom att taga 38 st. tabletter fullständig efter bruksanvisningen, minskat 2 kg. 410 gr. vilket ju är ett glänsande resultat.
Fröken A. H. R.

En dröm,

som varar hela livet är ett

Paradis Duntäcke

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG. Grundad 1881
Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik
Erhållas i varje välsorterad möbel- och sängklädersaffär.

Den vackraste tvätt!

Tack vare det gamla välkända Solidar.

Solidar är billigast av alla tvättmedel och äger dock högsta tvålhalten (ca 38 % torr tvål). Väg paketen och jämför priser och kvalitet! Solidar lönar sig och ger en bländvit tvätt!

1/1 paket 58 öre.

1/2 paket 30 öre.

Solidar Tvätt-Extrakt

donym för den ryske författaren Salomon Rappaport — "Dibbuk" sitter man ganska handfallen inför dess sceniska gestaltning.

Oscarsteatern hade genom den engelske regissören Atkins givit skådespelet, som för oss till en judisk sekt i Ryssland och har sin dramatiska intensitet och lyrik i kärleken mellan två unga — han har dött och tagit gestalt i en "Dibbuk" i henne och denne Dibbuk utdrives med allehanda mystiska besvärjelser, men kärleken segrar och när Dibbuk lämnat den unga flickan, dör hon och återförenas med sin älskade — en suggestiv tolkning både i rytm och måleriska effekter. De enskilda skådespelarprestationerna ingävo också beundran, men de varken grepo eller skakade oss i själen, detta dock kanske mest beroende på styckets främmande halt, men också på otydligt, än sluddrande, än tomt massande uttal. Men Inga Tidblad som sjuk och vit liljemö let oss höra dikens vackra partier och hade dessutom legendarisk höghet i apparitionen och glans i blicken. Det samma kan sägas om Nils Ahréns blide och vördnadsbjudande rabbi. Den övriga ensemblen kring dessa två huvudpersoner fyllde väl sina platser som typer, men behöva som sagt mer leva sig in i orden. Men det är kanske icke så lätt, så etnografiskt och religiöst exklusiv som "Dibboks" miljö är.

Ett svenskt skådespel, "Sonja" av den unge debuterande författaren *Herbert Grevenius*, tycks för omväxlings skull ha gjort succés på Dramaten. Vi ha inte varit där än. Återkomma därför senare till "Sonja".

"Hans största frestelse" är den svenska titeln, som filmversionen av Oscar Wildes *Solfjädern* alldeles oförståeligt och malplacerat fått. Var det någon som frestades i filmen, så var det väl en hon, men inte ens "Hennes största frestelse" försvarar sin plats. Nå, huvudsaken är att filmen bakom titeln är bra som här, regissören Ernst Lubitsch har gjort sin sak spirituellt och fyndigt och fått fram en hel del roande och nyttigt och spännande och elegant ur Wildes satir. Komediens hjältar och hjältinnor ha fått goda företrädare i den ståtliga Irene Rich, den ladylika och blomlika May Mc Avoy och Ronald Colman med sitt lustiga leende.
Kan med nöje ses.

En stark och lidelsemättad film är "Atrå", med speciellt intresse för svensk publik, därför att Greta Garbo och Lars Hanson spela huvudrollen. Handlingen byggd på Sudermans "Es war"

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara oskadligt samt lätt att intaga. Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt påverka tarmverksamheten och bidra till en naturlig reglering av avföringen.

Inga som helst biverkningsgar.

Fås på alla apotek i askar à 40 piller. Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

och filmutformad med idealisk koncentration och intensitet, men med lite för mycket kulisser. Greta Garbo, skön, mystisk, snärjande farlig och absolut åtråvärd, spelar mindre artificiellt än förut och har säkert den internationella filmstjärneställningen som i en liten ask. Lars Hansson har aldrig varit bättre i amerikansk film — det är riktigt befriande att se honom i en vanlig mänsklig roll som charmefull och präktig ung man. John Gilbert slutligen har vårt hela hjärta.

E. N.

I SKÖTTLINJEN

Mussolini har alltid varit lite knorrig mot damerna. Atminstone i egenskap av Italiens diktator, som kavaljer är han kanske bättre. Men han har sagt att kvinnlig arbetspersonal arbetar sämre än manlig, att han inte gärna beviljar damer audiens, därför att han inte har tid att vara artig och fastän han vänligt road hedrat några kvinnokongresser med sin närvaro och där låtit höra några vackra fraser, har han inte ännu givit damerna deras rösträtt.

Men nu tycks Mussolini ha kommit på lite andra tankar. Ty det sägs att han är den egentliga initiativtagaren till den stora internationella husmoderskongress, som skall äga rum i Rom i november och dit även svenska damer äro välkomna, ja, särskilt välkomna, ty ända ned till Italien har det försports om Sveriges och Skandinaviens högtstående och välorganiserade husmodersrörelse. Mussolini har kommit underfund med — sägs det — att visserligen bör kanske kvinnan tåga i församlingen, men om kvinnan hålles nere, om kvinnan icke tar tillvara sin förmåga och kan göra en kvalificerad arbetsinsats, så lider landet därav, landets kultur och landets nationalekonomi. Han har helt enkelt funnit att alltför många italienska kvinnor slöa och plöttra bort sitt liv, Italien har inte råd med det, ty Mussolini skulle, som bekant tycka om att se Italien som världens mäktigaste stat. Därtill behöver han duktiga, ansvarsfulla, upplysta husmodrar i främsta rummet.

Nå, alla vägar bära till Rom, så även om inte alla kvinnor se världsutvecklingen med samma blick som Mussolini kunna de dock glädjas över att den mäktige inte längre står i vägen för kvinnans frammarsch och att charmören väcker många dåsande kvinno själar.

Men vad Mussolini kommit underfund med borde tutas ut till

Frisyren gör allt!

Lillebl har genom sina olika håruppsättningar visat att frisyren gör utseendet.

Hon har kunnat skapa sina lyckade typer genom sitt välskötta hår, som hon alltid vårdat med

Barnängens
CAPILLO

"Hårets A och O: Capillo"

alla världens kvinnor. Det är icke likgiltigt som så många tro om "lilla jag" intresserar mig för och deltar i samhällsangelägenheterna. "Vad kan lilla jag uträtta? Jag, som står här hemma i spisen, vad kan jag begripa av de

stora frågorna? Nej, det är nog bäst jag håller mig till min läst, lagar vår mat och tvättar lillens blöjor, så gör jag mest nytta, och låter de stora andarna prata och styra." Resonemanget känns igen, eller hur? Men med denna blyg-

samma tanke gagnar kvinnan samhället föga, hon får icke slå sig till ro med denna bekväma blygsamhet. Ty om hon bara började sätta sig in i de stora samhällsfrågorna och inte hade en så ingrodd respekt för deras krång-

lighet och tråkighet, skulle hon märka att när torghöjningarna sjunka eller stiga har detta sin grund i det nya handelsavtalet och när den eller den varan försvinner eller överflödar, så beror det på den och den tullförordningen. O. s. v. Det är icke alls som hon tror att riksdagsbesluten inte ha några följder för hennes enkla tjäll och livsföring. Likaväl som de gripa in i hennes tillvaro, lyckligt eller ödesdigert, likaväl kan hon inverka på deras utformning, lyckligt eller ödesdigert. Beroende på vad de ännu i stats- och samhällsfrågor otränade kvinnorna ha för ansvar att vilja inhämta kunskap och göra sin kunskap gällande.

Eftersom diskussionsämnet skilsmässa är lika aktuellt för ögonblicket som skilsmässorna äro aktuella så skall jag passa på att citera ett i all sin rörande uppriktighet och förbräelse gripande ord av en liten flicka till sin mamma, som skulle skiljas. Jag råkade få höra det berättas häromdagen.

Flickan, 14 år, var djupt upprörd över skilsmässan och försökte tala förnuft och upptråda som medlare mellan föräldrarna. Modern interiör!!! Och då utslungade hon bl. a. följande tänkvärda ord:

— Ni tro, att ni ha viskat inne hos er, men ni ha skrikat, det är vad ni ha gjort.

Det är många reflektioner som göra sig själva inför en så klassiskt stark beskyllning.

Jag träffade nyligen i Paris en stor sångare, tenoren A. Han hade liksom jag hört en ännu större sångare, den mycket store och världsberömda tenoren B. Men tenoren A. tyckte inte något vidare om tenoren B. Han var inte alls så märkvärdig, ansåg tenoren A. och påvisade åtskilliga skavanker i hans röst.

Ah, det är surt sa' räven om rönnbären, tänkte jag och såg nog att tenoren A. var fullt medveten om att jag tänkte detta.

Men någon tid därefter hade tenoren A. hört tenoren C., som jag också hade hört. En ganska obetydlig tenor. Men tenoren A. strålade av välvilja och lojalitet. C. var inte alls någon dum sångare, vilket ju också kritiken vänligt bekräftat.

Varför jag alls inte skulle tro att hr A., fastän han var sångare själv, inte kunde och ville rättvist bedöma en annan sångare. Å, nej då, han unnade så gärna en kollega framgång, bevare oss för yrkesavund, han glädde sig uppriktigt åt hr C:s lycka, hr C. var en utmärkt sångare, värd all lager.

Tacka vet jag Adelina Patti, som fräste ut sin oförfalskade avund och ettriga ilska, till och med i sina memoarer!

Madame Christine.

Infört genom
Stockholms Läkarförening

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt: Tel. Norr 667.
Stockholm Hölländaregatan 3.

Tjära tak och tjära håret

är två skilda saker. Man vet sedan gammalt att tjäran är ett bra medel mot hår- och hudsjukdomar, men färgen, lukten och klubbigheten ha kommit många att dra sig. Nu finnes emellertid *Syster Ellas Tjär-Champon*, som genast ger ett glänsande, silkeslent och lätt friserat hår. Prova just det champoneringspulvret, ty många använda aldrig något annat.

(Annons)

Höstens violiner

ljuda på S. A. R. A:s restauranter:

SCHIRBEL OCH MARONT PÅ KRONPRINSEN.

ARVIDSONS TRIO PÅ ÖSTERMALMSKÄLLAREN.

SJÖSTEDTS TRIO PÅ STADSHUSKÄLLAREN.

CARLSTENS TRIO PÅ SÖDERGÅRD.

NEVES ENSEMBLE PÅ PELIKAN.

STRÖMARNE PÅ W. 6.

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

ja många fler olika sätt att tjäna pengar finnes, men det bästa är nog ändå att sälja Svenska Statens Premieobligationer för oss på avbetalning, emedan denna försäljning kan skötas av alla. Inga förkunskaper erfordras. Vi lämna klara och lättfattliga informationer. Högst vinsten

200.000:— kronor utföll vid senaste dragningen å 1921 års Premieobligationer å en hos oss på avbetalning köpt Obligation.

Ombud erhåller högsta möjliga provision samt nya moderna försäljningsvillkor.

AKTIEBOLAGET
MÄKLARFIRMAN BALTIC
Kungsgatan 15, Stockholm 3.
Specialaffären för Premieobligationer.

Amorett damunderkläder i milanaise äro eleganta, välsittande och av högsta kvalitet.

Amorett
Damunderkläder

FRÅGOR OCH SVAR!

Studier i Frankrike.

Fråga: Vore mycket tacksam, om jag genom någon av Iduns läsekrets kunde få adress på någon bildad familj i Frankrike (helst i södra) för inackordering under vintern i och för rekreation och samtidigt praktiska språkstudier.

Svar: Madame M. Carves, 32 rue Sala, Lyon, mottager unga utländska flickor i sin familj, där även lektioner givas av van lärarinna. Kan rekommenderas till det bästa.

Om man vill ha en kanske mer effektiv undervisning, kan man välja Grenoble, där kurser för utlänningar anordnas vid universitetet. Comité de Patronage, l'Université, Grenoble lämnar adresser på professorsfamiljer, där man med lugn kan lämna sin dotter i inackordering.

En sång.

Fråga: Kan någon av Iduns läsare säga mig var man skall få musik till en norsk sång tonsatt av Kjerulf? Den börjar: "Jag lagde mitt öre till Kildens berett och lyttet till Nökkens sange."

Kajsa.

Svar: Sången heter Nökken och finnes bland Kjerulfs sånger.

Småskoleseminarium.

Fråga: 1) Finns något småskoleseminarium i Uppsala eller liknande utbildningsanstalt därstädes?

2) Finns i Stockholm olika seminarium med olika utbildning, utbildningstid etc. för småskolelärarinnor?

3) Hur lång tid tar utbildande för flicka med åtta klassers avgångsbetyg, dels till småskolelärarinna, dels till kindergartenslärarinna.

Tacksam 18-åring.

Svar: 1) Det finnes ett Statens Småskoleseminarium i Uppsala. Utbildningstiden 2 år. Undervisningen avgiftsfri.

2) I Stockholm finnes Privata småskoleseminariet vid Ateneum för flickor, Sveavägen 48. Utbildningstiden 1 à 2 år. Kursavgift resp. 500 och 300 kr.

Detthowska småskoleseminariet, Eriksbergsgatan 10. Utbildningstid 2 år. Kursavgift 600 kr.

3) Denna fråga är delvis besvarad i 1) och 2). Utbildningstid för kindergartenslärarinna är 1 à 2 år, beroende på vilken anstalt man väljer.

Körkort.

Fråga: Kan lindrigt, väl kompenserat klaffel utgöra hinder för erhållande av körkort?

Intresserad 1901.

Svar: Denna sak kan endast avgöras av läkare. — Läkarintyg fordras alltid för att vinna inträde i chaufförskola.

Etikettfrågor.

Fråga: 1) Om jag är bjuden till min chef på middag t. ex. kl. 6, bör jag då komma precis eller några minuter före eller efter?

2) Vad säger man till jungfrun, som öppnar då man kommer? Skall jag säga mitt namn?

3) Skall jag efter middagen i hand tacka värdinnan och kanske även värden? Skall en herre göra det?

Äro Edra tänder »missfärgade»

så kan en bländande vithet snabbt återvinna genom denna nya metod.

ENKOM av den anledningen att Edra tänder synas vara mörka så behöver Ni icke tro, att de av naturen äro missfärgade. Mycket snabbt kan Ni återskänka dem en bländande vithet.

Tandläkarevetenskapen har gjort viktiga upptäckter för att återställa den vita färgen hos mörka tänder — en ny metod för tandhygien. Den verkar efter nya principer. På några dagar kan Ni åstadkomma en iögonfallande förändring hos Edra tänder.

För tungan över tänderna och Ni kommer att känna en beläggning... en klabbig avlagring, vilken gör dem mörka och döljer deras skönhet. Äldre metoder ha icke lyckats att framgångsrikt bekämpa denna beläggning. På senare tid ha emellertid nya upptäckter gjorts, vilka införlivats i en ny tandpasta, kallad Pepsodent. Försök den. Några dagars bruk kommer att förvåna Eder. Ni är skyldig Eder själv att ha vita tänder. Skaffa Eder en tub... i dag.

Pepsodent MÄRKE

VARU-

Den moderna kvalitets-tandpastan.

Säljes å Apotek, i Parfym-, Kemikalie-, och Speceriaffärer.

1971

Hildebrand

Förnämsta firma inom chokladbranschen. Högfina kvaliteter i fylld och ofylld choklad. Kan efterfrågas hos varje förstklassig konditor.

Representant:

A. ARNBERG, Hantverkaregatan 4, Stockholm.

SKANDIA
DEN RÄTTA LAMPAN
SVENSK KVALITETSVARA!

A.B. SKANDINAVISKA GLÖDLAMPFABRIKEN
NYKÖPING

Nederlag i STOCKHOLM, MALMÖ och ÖRNÄSKÖLDSVIK

Men de måste vara mogna.

"och hon gläds åt dina lekar, aldrig något gott dig nekar."

En mors ansvar bjuder henne tillse, att vad som är gott också är nyttigt. Det finns ingen tvekan när det gäller

JAMAICA-BANANER

A.-B. BANAN-KOMPANIET

ARTI HEMFÄRGER
äro utan jämförelse bäst.

A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

Hårknippena i **IDEAL-ZETT-tandborsten** äro fastsatta i aluminium och kunna icke falla ur.

Finnes i parfym-, färg-, kemikalie- och ekiperingsaffärer m. fl.

IDEAL-ZETT

ENSAMFÖRSÄLJARE Aktiebolaget Husvarna Borstfabrik, Huskvarna. Avdelningskontor och lager i Stockholm och Malmö. GARANTI-MÄRKE

Lindells

Hushållsvågar
äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oumbärlig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kuggrörelse, och de enda vågar vars utslag äro oberoende av varans placering på skålen. Se till att den våg Ni köper är prydlig, hållbar och tillförlitlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.
Kunna erhållas i varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

Är Eder tolett fläckig av
transpiration efter dansen?

Vilken angenäm överraskning är icke upptäckten att till och med efter en livlig dans ett det allra ömtåligaste tyg kan vara lika "fräscht" och transpirationsfritt som då man tog dräkten på.

Detta bevisar att ingenting fördärvat det intryck den gjort från början; den obehagliga transpirationslukten har icke gjort sig gällande.

Var alltid på Eder vakt gentemot den dolde fienden, armtranspirationen, och den därmed oundvikligt följande, fränstötande lukten, vilken så lätt kan förstöra nöjet för en hel kväll. Använd regelbundet två kvällar i veckan

ODO-RO-NO

(Medlet mot transpiration)

som fullständigt skyddar Er mot såväl transpirationen som den därmed förbundna lukten.

ODO-RO-NO erhålles överallt i flaskor à kr. 2:75 o. kr. 5:—

4) Bör jag efteråt skriva ett kort till min chefs fru och tacka? Anses det fjäskigt om jag sänder några blommor? Är det kanske tillräckligt att jag bara tackar chefen?

Yngre kv. kontorist.

Svar: 1) Till en middag, var den än må vara, kommer man alltid punktligt.

2) Ni behöver ej säga något, då jungfrun förstår att ni är en av gästerna.

3) Efter middagen, sedan gästerna kommit in i salongen, tackar man alltid värdskapet och tar i hand först värdinnan, sedan värden.

4) Om ni har tid, så gör en kort visit inemot 8:de dagen efter bjudningen. Om värdinnan ej är hemma, lämnar ni ett visitkort, vikt i ena hörnet till tecken på att ni varit där personligen. Annars kan det vara nog att skicka värdinnan ett visitkort med tack i artiga ordalag. Blommor kunna medfölja men är ej nödvändigt. Er chef bör ni tacka första gången ni träffar honom efter middagen.

Hem och stiftelser.

Fråga: En 75-årig änkefru i Stockholm med bibehållen hälsa, vilken disponerar över en årlig inkomst av cirka 1,100 kronor, ber Idun vänligen uppgiva adresser på de hem eller stiftelser o. dyl., häst i Stockholm, dit hon lämpligen kunde vända sig med ansökan om inträde.

Änkefru.

Svar: Sådana hem eller stiftelser äro i Stockholm följande:

Asylen för Pauvres honteux, Hagagatan 2.

Emma Bencdicks Asyl för älderstigna fruntimmer, Djursholm. Borgerskapets Änkehus, Norrtullsgatan 45.

Danviks hem, Henriksdal.

Rosenlunds Älderdoms hem, Skånegatan 1.

Stiftelsen Konung Oscars minne, Björngårdsgatan 23.

Ansökan om inträde ställes till resp. anstaltens styrelse. Men ni får bereda er på att det kan dröja länge innan ansökan blir beviljad. Man bör helst ha någon förspråkare med inflytande.

Reklamtecknare.

Fråga: Vore tacksam få upplysning om vad som fordras för att bli reklamtecknare och om det finns någon utsikt till plats på denna bana, då jag har goda anlag för teckning. Skulle helst vilja komma in på ett reklamkontor, möjligen som betalande elev, om de mottaga sådana. Har förut studerat vid en målarskola och tecknat åt en större veckotidning.

Kan Idun ge mig ett gott råd om hur jag skall fortsätta min utbildning samt ge mig adresser på några reklamkontor.

"Oviss framtid."

Svar: Fordringarna för denna bana är först och främst att vara säker tecknare, ha utpräglat färgsinne och goda idéer. — Sök upp någon av nedannämnda reklambyråer och medtag betyg och prov på vad ni kan åstadkomma, så får ni höra om det är möjligt få anställning eller vilka utsikterna är på banan.

Mercurius Reklam Aktiebol., Sveavägen 21.

Reklamaktiebol. Effekt, Drottninggatan 88.

Rohmans Ateljé, Aktiebol., Dav. Bagaresgata 7.

Stockholms Reklambyrå, Döbelngatan 13.

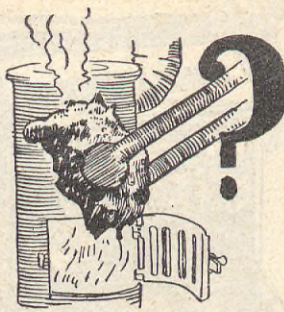
Avfall

förhindrar effektiv eldning och måste därför avlägsnas. I den mänskliga kroppen bildas parallellt härmed ämnesavfall, som stör det intima för hälsan nödvändiga samarbetet mellan muskler och nerver. Resultatet är de irriterande smärtor och lidanden, som de flesta känna till.

Aspirin-Tabletter återställa snabbt sunda och normala förhållanden genom förbättring av blodcirkulationen och avlägsnande av de besvärliga orsakerna.

Aspirin-Tabletter äro endast äkta i originalförpackningen „Bayer" med det gula bandet och garantimärket.

Pris kr. 1.—

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:

Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 532
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Florodol är morgon- och fördagsfrisk och väcker ly.

FLORODOL
För Rationell Hudvård
TVÅL

Parfumeri FLORA, GEFLE

LEICHNER'S

Fett-Puder

Varje kvinna blir förnyad genom användande av Leichner-puder. En ask Leichners puder på Edert toilettbord gör varje annat puder överflödigt. Leichners fett-puder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat puder icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners puder just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta puder borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppriskande och välgörande på huden.

LEICHNER

Parfymör

BERLIN, Schützenstrasse 31

Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fett-puder.

Svarta vinbär.

Fråga: Bästa Idun! Jag upptäcker i dag bland de torkade svarta vinbären en mängd små bruna kryp som äter ur innehållet i bären. Hur kunna bli av med dessa objudna gäster. Nomi.

Svar: För detta är det tyvärr ingen hjälp, ty bären kunna aldrig bli smakliga efter en invasion av sådana insekter. Det är ingenting annat att göra än att slopa alltsammans. Bättre lycka nästa gång!

BOKNYTT

Arnold Ljungdal: Morgonrodnad. Albert Bonniers förlag. Miljön till sitt skådespel har Arnold Ljungdal hämtat från femtonhundraålets Tyskland under vederdöparoroligheterna och det stora bondekriget mot adelsmän och fogdar. Ledaren för bonde-skarorna är den unge doktor Tomas Münzer, som vill hjälpa människorna till den andliga och materiella frihet som blivit dem förmenad. Övervunnen och omringad av sina fiender för han slutligen sina tusentals anhängare mot undergången, därför att det är lättare att dö för en sak som lever än att leva för en sak som dör. Det är dock inte miljön eller det tidstypiska som utgör det väsentliga i författarens drama. För den delen kunde handlingen lika väl vara förlagd till vår tid. Dess bärande idé är nämligen det ungas och livsdugligas kamp mot det som stelnat i formalism och traditionsbundenhet. Den hävdar individens rätt till frihet och utveckling och drar i härnad mot dem, vilkas egoistiska livsföring göra massorna till slavar. Det finns i Arnold Ljungdals drama en brinnande tro och en entusiasm som verkar välgörande i tider då ungdomen ofta ställer sig cyniskt avvisande eller likgiltigt för de ideella värdena, och denna ungdomligt varma livssyn är ofta klädd i ett poetiskt och formskönt språk. Skådespelet erbjuder inga nya synpunkter, men de ha mognat i ett sinne som reagerar mot halvmesyser och liknödhet.

Suzanne Lenglen: O—40. Albert Bonniers förlag. Suzanne Lenglen är en mycket skicklig tennisspelerska, men det går inte lika lätt att driva litteraturen som sport och därför skulle man vilja tillråda henne att hålla sig inom sitt fack och inte söka efter lagrar på ett område där hon knappast har några att vinna. Förebilden till hennes roman är de otaliga berättelser ur engelskt societetsliv som översvämma bokmarknaden och vilka i sin schablonmässighet aldrig tillåta någon verklig karaktäristik av de typer som skildras. Även här är det en ung flicka som kommer till en engelsk godsägarfamilj, genomliden en olycklig kärlek, utsättes för en brottslig spanjors gruvliga attentat och slutligen hamnar i armarna på den trogne och hederlige Jefferson Bruce. När man tröskat igenom de 280 sidorna har man fått mer än nog av denna "kärleksroman" som underrubriken lyder.

Luigi Pirandello: En till. Hugo Gebers förlag. Den mycket omtalade och mycket omstridda italienska dramatiker, som leker med människorna som med marionetter, som gör verkligheten till dikt och dikten till verklighet, men vars intellektuella skärpa fascinerar och fångslar, även om man

SHREDDED WHEAT

SPUNNET VETE

Absolut rent Vete

Hälsosamt, närande, vällmakande.

Välj Shredded Wheat till frukost- eller kvällsrätt och ät det tillsammans med kall eller varm mjölk. Färdig att serveras direkt ur paketet.

Pris: Kr. 1.— per paket.

Efterfråga Shredded Wheat hos eder handlande. Generalrepresentanter i Sverige: AKTIEBOLAGET O. ANNERSTEDT, Sthlm.

En ladersula är kypig

när den varit i bruk en tid. Just härför äro Trelleborgs Gummisulor sfäriska, ty de följa då ladersulans kontur och sitta härigenom bättre. Trelleborgs klisterlösning, som gratis medföljer varje par sulor, fäster sulan så, att den sitter i ur och skur, ända tills den är utsliten. Trelleborgs Gummisulor hålla tre gånger så länge som vanliga ladersulor, äro lätta, fasta och böjliga som dessa. Pris kr. 2: 50, 2: 25 och 2: — för resp. herr-, dam- och barnstorlekar.

Ni trivs i Edra skor, när de äro försedda med

TRELLEBORGS GUMMISULOR & KLACKAR

Erhållas överallt hos sko- och läderhandlande.

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
Stockholm TRELLEBORG Göteborg

Syxförpackningar

KARAFFER OCH FANTASIFLASKOR
FÖRDYRA VARAN PÅ KVALITÉENS
BEKOSTNAD. KÖP I ORIGINALFLASKOR

WINBORGS ÄTTIKSPRIT

ibland har svårt att följa hans akrobatartade språng ut i det abstraktas värld, har även framträtt för den svenska allmänheten i en roman och nu senast i ett urval av hans mest typiska noveller. Om också dessa korta berättelser icke intressera i samma grad som hans dramer, det är ju i den tillspetsade dialogen Pirandello har sin styrka, lägger man dock snart märke till de egenskaper som äro utmärkande för denne författare, en impressionistisk och på samma gång suggestiv stil, en elegant formuleringsförmåga och en psykologisk blick för tillfälligheternas spel med människornas liv och lycka. Det är en sådan tillfällighet, banal och till synes betyd-

selös, men ödesdiger i sina verkningar, som underminerar grunden till Tommaro Corsis lyckliga familjeliv i en av bokens längsta noveller, "En läkares plikt", och det är samma tillfällighet som förskaffar en komediförfattare en plötslig och oväntad framgång. Tillfälligheten skulle ha kunnat kasta hela hans konstskapelse överända, men i stället tränger den sällsamt nog in i dikten och ger publiken illusion av en förunderlig och påtaglig verklighet.

I novellen "En till" skildrar författaren ett psykologiskt fall, då en ung man suggererar sig till självmord. Det är vanligen intellektet, och inte känslan, som dominerar i Pirandellos diktning, och ofta slår det emot läsaren

en hård och kylig luft, något av den intellektuella skärpan i en vetenskapsmans laboratorium. Ett undantag utgör berättelsen "En röst", som med öm varsamhet vidrör en ung kvinnas öde att självmant försvinna ur den älskades liv. "En romanfigur tragedi" har måhända utgjort det ursprungliga stoffet till "Sex roller utan författare". Pirandello skildrar här med den självironi han är i besittning av, hur han varje söndagsmorgon har mottagning för figurerna i sina blivande noveller, och han presenterar med mycken spetsfundighet dessa världens mest missbelätta människor, vilka äro anfäktade av underliga krämpor och intrasslade i så sällsamma förhållanden att det är

honom en verklig plåga att ha att göra med dem. Författarens noveller sakna ibland handling och ge en impressionistisk bild, men den målas med liv och rörlighet, och inte en av de bagatellartade episoderna äro utan den udd och träffsäkerhet, varföretan novellistens pilar falla avtrubbade till marken.

Grazia Deledda: De levandes Gud. Albert Bonniers förlag. Av ett helt annat kynne är Pirandellos landsmaninna, Grazia Deledda. Hennes namn har redan gamla anor i den italienska litteraturen, och de naturalistiska och något omständliga skildringarna ur den sardinska landbefolkningens liv, ha funnit många läsare. Det finns ingenting av Pirandellos paradoxer eller tankeexperiment hos denna författarinna. Hon skildrar sina gestalter lugnt och sakligt och med en aktning för vilja att tränga in i deras väsen och lynnesart. Säkert är hon också genom omsorgsfulla studier väl bevandrad i den sardinske bondens liv och tänkesätt. Hennes folktyper verka realistiska och levande i sin animala bundenhet vid jorden och ägodelarna och i sin barnsliga vidskepelse. Skildringen av deras vardagstillvaro är i föreliggande bok kombinerad med hur den moraliska skuld-känslan ingriper i en människas hela livsföring och smänigom driver henne fram till bekännelsen. Trots det påtagliga allvärd i skildringen och en erkännansvärd berättarkonst, saknar Grazia Deledda dock förmågan att fångla och gestalterna i "De levandes Gud" nå aldrig upp till någon tragisk storhet. Man följer deras öden, men utan den levande delaktighet som gör de diktade gestalterna till läsarens förtrogna och man lämnar dem utan saknad.

Rudolf Värnlund: Upproret. Albert Bonniers förlag. Värnlund är den av en yngre generations författare som intresserar mest och till vilken man knyter de största förhoppningarna. Han uppträdde först med ett par novellsamlingar, präglade av en bitter och pessimistisk livssyn, som ytterligare accentuerades i de båda följande romanerna, där livsledan stelnade i ett passivt konstaterande av alltings intighet. Men trots detta ständiga analyserande av människosjälens maktlöshet och vardagslivets gråa tristess, fanns i författarens skildringar en intensitet och ett behärskande av stoffet som drog intresset till hans produktion. I den senast utkomna romanen "Upproret" finns samma grunddrag som utmärker de förra, och det är med förkärlek Rudolf Värnlund uppsöker sådana typer som fattigdomen, trångboddheten och själva begränsningen i deras tillvaro plattat ut och buclat till, så att de äga föga gemensamt med någon idealbild av människan.

"Upproret" skildrar invånarna i en hyreskasern. Det är inga lysande färger författaren har på sin palett, men han målar de svarta och gråa tonerna med en styrka som för tanken till vissa franska konstnärer, vilkas dukar äga en större intensitet än deras, vilka brusa ut i klingande färgackord.

Ett jäsande inferno är denna hyreskasern, av nöd och lusta, av slumrande brottslingsinstinkter, sladdrande tungor och samman-sparad bitterhet, en protoplasma av skälvanande och primitivt liv, som från begynnelsen märkts av skuggsidans glädjelöshet. Men författaren stannar inte denna gång vid ledan och hopplösheten. Det är som om nya källsprång runnit upp i hans diktning, och man noterar med glädje att han funnit en väg ut ur den labyrint, där hans begåvning skulle kunnat kvävas av brist på luft. Den unge sjömannen, kring vilken hyreska-

NI KLAPPAR IN DEN

När ansiktets otaliga porer äro rengjorda. Detta är skönhetsvårdens senaste metod i förening med OATINE-behandling. Hundratusenden med normal hud få genom daglig OATINE-vård fram hudens fina, rena sammetslenhet och bibehålla ansiktet friskt och vackert, ty OATINE innehåller extraktet av ren havre samt de kostliga oljor och biämnen, som också Eder hud fordrar. Begär uttryckligen OATINE, ty otaliga cremer och efterrapningar äro värdelösa. Använd de båda cremerna

Oatine och Oatine Snow

I varje förpackning medföljer råd om hudens vård. Följ bruksanvisningen noga. Gör ett försök nu, och Ni skall bliva övertygsad om, att OATINE icke kan ersättas av andra cremer.

OATINE och OATINE-SNOW i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5: — (3-dubbelt innehåll), samt i stora tuber å Kr. 2: 50. Fås överallt.

Ny elegant lyxförpackning till samma pris. Oatine och Oatine-Snow i tub till handväskan å Kr. 1: 25.

TILLERKÄND 10 GRAND PRIX OCH GULDMEALJER.

THE OATINE COMPANY, L. Kongensgade 12, Köpenhamn.

London. Nederlag i Malmö. Paris.

”Ingen kan tro att de äro gifta —”

När man ser dem tillsammans är man benägen att instämma. Hela hemligheten är, att hon förstått att bevara sin ungdoms charm.

Som hon äro tusentals kvinnor i dag. Ungdomliga, trots åldern, tack vare att de velat förbliva unga och lyckats.

Huru, är ingen hemlighet. Vem som helst kan göra det. Förnuftig hudvård är det enda medlet. Håll porerna öppna och friska genom regelbundet bruk av palm- och olivoljorna, varav

Palmolive-tvålen är framställd. Tvätta ansiktet med Palmolive och massera löddret varsamt in i huden.

Skölj noga och upprepa både tvagning och sköljning — det är det hela! Gör detta till daglig regel — och redan inom en vecka skall Ni skönja förbättring i Eder hy.

PALMOLIVE

Använd icke vanlig tvål på ovannämnda sätt. Tro icke, att varje tvål av grön färg, som uppgives vara tillverkad av palm- och olivoljor, är detsamma som Palmolive.

1 krona
per st.

Babys hälsa —
Mors lycka

Nestlé's nya Barnnäring
förebygger engelska sjukan
och ger hälsa och krafter.

Specialblandningen TRE ESS finnes överallt och kostar endast 90 öre pr paket.

Tre Ess

Smakar Som Smör

Alltid färskt, friskt
och delikat.

MARGARINFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG

sernens liv roterar, känner hopp-
lösheten hos alla dessa, vilka äro
dömda att föra en tröstlös kamp
utan annan mening än livsuppe-
hållet, men den tanke som till slut
får insteg hos denne cyniska livs-
filosof är att man inte kan ut-
härda människornas elände utan
att hjälpa dem åtminstone ett
steg på väg. Det är den tanken
som blir det avgörande, och som
även får sin avspeglning i Ivar
Brinks veka hjälteskepnad.

Wilhelm Annér: *Hört och sett
i Sovjet-Ryssland.* Svenska An-
delsförlaget. Denna lilla bok för-
tjänar att beaktas och undgå ödet

att drunkna i bokfloden. Det har
skrivits åtskilligt om Ryssland,
sommiga ha tagit parti för, och
andra emot Sovjet, och deras
skildringar ha varit starkt färgade
av personliga synpunkter och
känslöstämningar. Det förefaller
som om redaktör Annér skulle
lämna en mycket fördomsfri och
på faktiska iakttagelser baserad
bild av våra dagars Ryssland, och
han har inte nöjt sig med att
blicka in i storstädernas liv, utan
sträckt sin färd långt inåt den
ryska landsbygden, där bonden,
landets kärna och märg, alljämt
driver sitt primitiva jordbruk.

"Han är tålmodig, han svälter
som en hjälte och sover som en
stock. Där han står och kliar sig
i sitt ovärdade skägg och blickar
med sina vemodiga ögon ut över
den ändlösa steppen, är han in-
karnationen av det stora, passiva
Ryssland, av det land som i sina
motståndslösa vidder kramade
Carl XII och Napoleon till döds,
av det folk som har Europa och
Asien i sitt blod, av den klump
primitivt, mänskligt material som
det behövs århundraden av kul-
turbete för att omdana till stats-
borgare och individer efter vä-
sterländska begrepp."

Redaktör Annér förenar jour-
nalistens snabba iakttagelse och
fängslande stil med den sakliga
människans reda och uppvisande
av fakta. Han ger mycket klara
och belysande bilder av den eko-
nomiska situationen, av skolvä-
sendet och kulturarbetet m. m.
och boken är välgörande fri från
alla politiska biavsikter. Han sö-
ker att rättvist fördela skuggor
och dagrar, och om skuggorna
över det ryska samhällslivet bli
de övervägande, så ligger det i
sakens egen natur. Författaren
frånkänner inte Sovjet varken
goda avsikter eller främjande av

kulturarbetet, och han medger
villigt de oerhörda svårigheter de
styrande ha att kämpa med, men
vad han kratigast reagerar mot är
den rättsväsendets korrumpning,
som utgör en av de mörkaste si-
dorna i det nuvarande ryska stats-
skicket. För den som vill ha en
kortfattad, livlig och saklig skild-
ring av förhållandena i Ryssland,
bör den lilla boken bli av värde.

Gurli Hertzman-Ericson.

**Rosa Blomqvist flyttar
den 1 okt.**

Jag trivdes inte riktigt vid Tre
Liljors plan
och flytta därför bort till nya
Kungholmsstan.
Det ligger ju förstas en smula
långt från "stan"
och huset blev ej riktigt klart till
flyttningsdan,
Jag kommer aldrig att stå ut ett
år
och flyttar nog till Östermalm i
vår.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische
Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för vär-
delösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-Goedecke finns det ingen ersättning.

Anusol-Goedecke upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt av-
föring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar.
Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Det blir billigare

*att tvätta med Triton
än att köpa nya kläder!*

Stort paket
60 öre.

1/2 paket
35 öre.

**TRITON
TVÄTT
PULVER**

*Ött
läckert
bakverk
får man alltid med hjälp av*

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK

INREG. VARUMÄRKE

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK

GRUNDAD 1855

Mazetti

DINER-
PRALINER

*Försäljas i förseglade
förpackningar och i lös vikt.*

Stockholm, Svenska Tryckeriaktiebolaget, 1927.